

SONDAGEN DEN 2 JANUARI 1916.

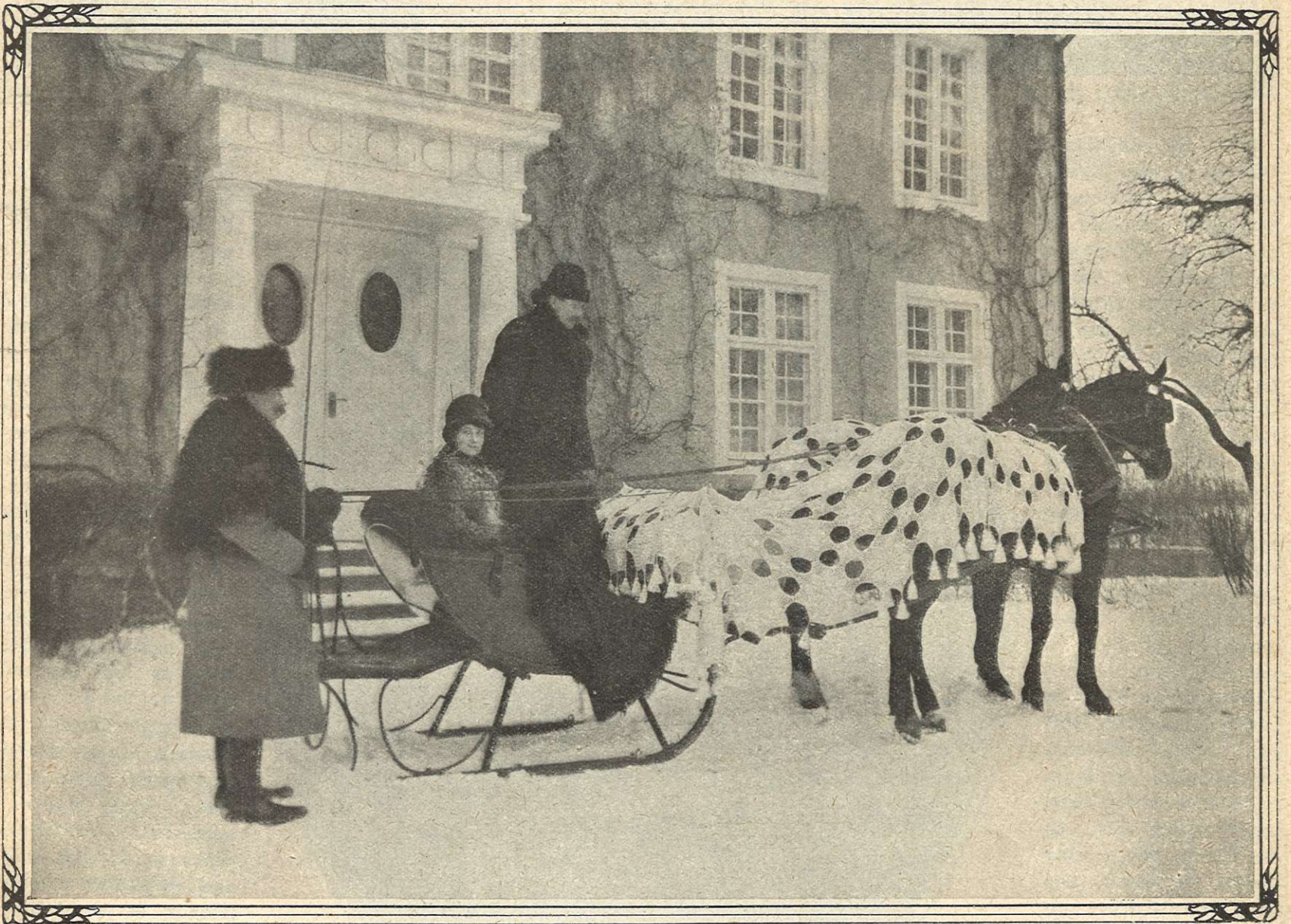
Idun

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELIN WÄGNER.

Julen på Naddö.

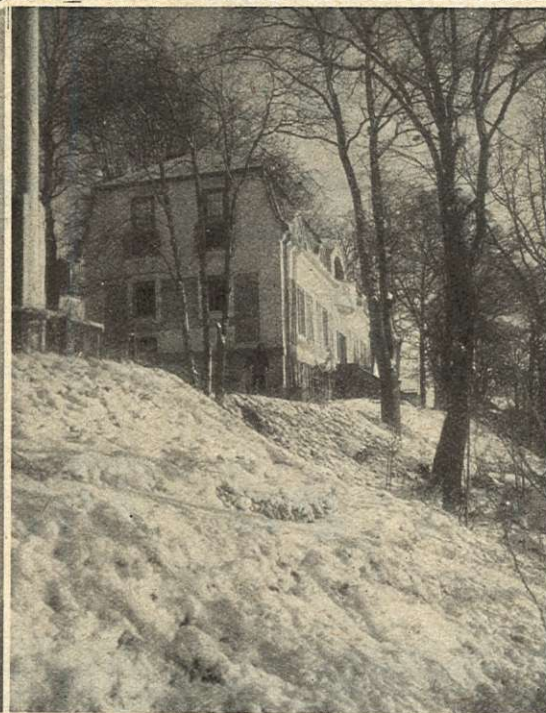

Skalden Verner von Heidenstam

och fru Greta von Heidenstam i begrepp att under en af juldagarna 1915
företaga en slädfärd utåt Östgötabygden.

Foto för Idun af F. Borgstedt, Vadstena.

Vid Juletid hos Ellen Key.

WILD" SKALL GÅ MED JULKLAPPAR. STRAND I VINTERSTÄMNING. JULBOKEN LÄSES

DET AR JULBILDER från två af våra främsta svenska författarhem, som inleda och pryda vår nya årgång. Och de båda hemmen, dr Verner v. Heidenstams och fröken Ellen Keys, äro två goda grannar, där de ligga vid hvar sin strand af Velters långa sjö. På Naddö har kameran fångat den situation, då skalden och hans hustru en af juldagarna begåfv sig ut på en slädfärd. När Heidenstam tar en tur genom östgötabygden omkring Naddö, far han genom ett helt skede af svensk historia. Hvarje gammal kyrka, hvarje ur jorden uppskjutande stenblock, hvarje karaktäristisk formation i terrängen är förknippad med något blad i svensk häfd, och de liksom blicka efter ägaren till Naddö, som gifvit dem nytt lif och färg i sin dikning. — De flesta af våra landskap ha sin skald. När Verner von Heidenstam bosatte sig på Naddö, fick Ostergötland sin länge väntade bard, och därför står naturen där liksom hälsan-

DOPPET I GRYTAN

de och domarringens stenar tyckas dansa, då deras skildrare far förbi på medar, som sjunga i julsnön. — Å Ellen Keys Strand är det några inblickar i själfva julaffonens begående, som vi äro i tillfälle att delgifva vår läsekrets, tack vare författarinnans älskvärda tillmötesgående. A den första bilden synas Ellen Key och hennes trofaste gårdvar "Wild" i beredskap att gå ut i omnejden med julklappar, och huru välkomna de blefvo julen 1915 liksom föregående jular, är icke svårt att gissa, med kännedom om gifvarinnans förmåga att i främsta rummet skänka med hjärtat. Den andra bilden visar Strand i högnordisk vinterskrud, den tredje en heminteriör med författarinnan föreläsande ur en af årets julböcker. A den fjärde förekommer doppel i grytan, ty gamla präktiga julseder hållas i helgd på Strand, hvars stora vackra kök då strålar af all julens fägnad och glädje. — (Foto R. Wallertz.)

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.—
Halft år	> 3.50	Halft år	> 4.50
Kvartal	> 1.75	Kvartal	> 2.25
Månad	> 0.75	Månad	> 0.90

Iduns byrå o. Expedition,

Stockholm, Mästersamuelsgatan 45.
 Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803. Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147.
 Kl. 10—4. Kl. 9—6.
 Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402. Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147.
 Kl. 11—1. Kl. 9—6.
 Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:
 25 öre efter text. Utländska annonser:
 30 öre å textside. 30 öre efter text. 35 öre
 å textside. 20 % förh.
 20% förhöjning för särsk. begärd plats. för särsk. begärd plats.

VI UTOMSTÅENDE. Af ELIN WÄGNER.

AT OSS TANKA OSS ATT VI I stället för att vara skakade åskådare vid randen af världskriget kunde åse det från en mera aflägsen skådeplats utan personligt intresse för utgången. Då skulle detta Europa, som — i akt och mening att lösa sina konflikter, aflasta trycket och skapa en bättre framtid hvar för sin maktgrupp — systematiskt och oafbrutet mördar de generationer, hvilka det skulle tillhört att skapa framtiden, te sig för oss som det mest groteska och vanvettiga af fenomen. Vi skulle finna en viss likhet mellan det blinda blödande Europa och den franske soldat, om hvilken Marika Stjernstedt berättade, att han med bortskjutna ögon och blodöfersköldat ansikte irrade omkring på slagfältet, sökande efter ländstickor för att därmed lysa sin väg. Men ingen af oss kan eller vill uppbringa tillräcklig kallblodighet för att se på detta sätt på hvad som sker. Vi se dramat upplösa sig i enskildheter och vise dess handlande gestalter.

Vi kunna icke med någon gemensam glosa: galenskap, mordraseri, själfmordslusta brännmärka den vi ge rätt och den vi ge orätt tillsammans eller därmed lägga sten på den enskildas börda, som är nog oerhörd ändå.

Men hur skola vi då reagera? Våga vi som utomstående inte ha någon egen mening alls, äro vi tvungna att i allt tycka som den ena maktgruppen eller den andra? Skola vi också byta religion och bekänna oss till den heliga treenigheten: bajonetten, mörsaren och U-båten? Skola de känslor af vördnad vi måste känna inför lidandet, hjältemodet och tålmodet förplikta oss att utan ett ord af protest åse hvad som sker?

Vi tro att de neutrala utan själfförhåfvelse våga påstå, att deras ställning ger dem en synpunkt på situationen, som inifrån icke kan uppnås, och att det är en naturlig och riktig känsla hos stridens åskådare att önska ingripa på något sätt för att hejda farten före katastrofen. Att den situation, som skapats af vapen, icke kan inom öfverskådlig tid afvecklas endast med vapen, tyckes vara tydligt för utanförstående. Ingen af parterna skall som afgörande och som utgångspunkt för fredsunderhandlingar acceptera den andras seger, så länge den ännu har vapen och män att sätta bakom sin vägran. Insatsen är för stor för att de skulle vilja med förödmjukelse ge upp spelet. Man bör därför räkna med att — så vida intet nytt moment kommer till, utan ledarna få leda ländernas politik efter samma synpunkter som hittills — den ena gruppens jätteansträngning kommer att neutraliseras af den andras, och årsklass efter årsklass sopas bort, hänsynslöst offerade.

Det nya, det som kunde komma ledarna att

Inför det kommande året.

Dikt af BERTIL MALMBERG.

KLANG AF STAL OCH DAN AF tunga

hästars tramp och vagnars färd!

— Våldets vreda åskor ljunga öfver skakad värld.

Askgrå rymd förmörkas kall, och mot slitna skyar slunga dyningar sitt återskall.

— Skumma ofred, som föröder med ditt vilda gissel allt, tungt ur slagna sår förblöder skapelsens gestalt.

Dödens fåglar hungra än

— klingor korsas mellan bröder, blixtrar mellan höfvitsmän.

— — Slagen, bruten, helt förhärjad under korpars dödsmusik, svept i sorg och blodigt färgad, sällsamt ökenlik, slumrar kanske, då en dag dödens grymma skörd är bärgad, jordens hvälfda sarkofag.

Är, som nalkas, är, som vänder dina steg till jorden ned

— bär till timlighetens stränder evighetens fred!

Se, vi bida himlens bud, och vi lyfta våra händer bedjande mot häfdens Gud.

ta hänsyn, det vore om en öfvertygelse började genomsyra de stridande folken, att de måste söka sig fram till ett afgörande på andra vägar än dem, där de nu stå mot hvarandra, fram till en annan domstol, som är rättens. En sådan öfvertygelse finns i alla länder, men den har icke vuxit ut till en oemotståndlig folkopinion.

— Ja, skola vi vänta på det, då så — —!

Men det är inte meningen, att vi skola vänta därpå. Snarare, att vi skola hjälpa till att skapa folkopinionen, sätta i rörelse de dolda krafter under ytan, som ännu icke äro medvetna om sin makt.

Det kan inte hjälpas att man till slut stannar hos kvinnorna, när man söker efter dem, som skola resa denna opinionsstorm mot kriget för en fred, fotad på andra grunder än

vapenlyckans. Det är inte någon öfvertro, ingen vidskeplig dyrkan af kvinnofridsängeln, som är orsaken. Man bäfvar tvärtom inför tanken att icke heller kvinnorna skola våga ta upp ansvaret, att äfven de skola svikta. Funnes det inte som bevis på god vilja en under kriget skapad internationell kvinnlig fredsrörelse, som dock framfört det enda praktiska förslaget till en afveckling af världskrisen enligt rättfärdighetssynpunkten, så skulle man inte våga att alls hoppas på kvinnorna. Traditionen är en väldig makt och kvinnorna som fredsmäklare ett skriande brott mot den europeiska konventionen.

De krigförande ländernas kvinnor skulle lättare kunna förmå sig till detta konventionsbrott, om de insåge, att det finns en annan väg till fred än fiendens krossande. Låt oss sätta oss in i, hvilken moralisk verkan det skulle göra på fredsvännerna i ett krigförande land, om man där finge kännedom om ett af en neutral maktkonferens utarbetadt preliminärt fredsförslag, som visade, att det finns möjlighet att sammanjämka de stridandes rimliga önskingar, visade, äfven om det icke helt tillfredsställde någon part, att det dock är vid underhandlingsbordet freden skall och måste förberedas.

Men vi ha ännu långt dit. De neutrala makterna ha ännu icke öfvervunnit sin tvekan att våga sig på företaget. Psykologiska ögonblick ha kommit och gått förbi, och det är fåfängt att stanna i grämlöse öfver hvad som kunnat räddas af lif och undvikas af elände, af komplikationer, ifall dessa ögonblick beslutsamt blifvit begagnade. Det enda är att hålla ut i fordran på medlingsinitiativ och icke ge tappat.

I Haag-kongressens rapport läses: "A great movement for peace swept through the women of Sweden". Detta är menadt som ett erkännande, men innebär, synes det oss, en fruktansvärd anklagelse. Fredsrörelsen svepte genom våra led, och därefter voro vi igen lika orörliga! Man svarar: vi misslyckades, hela fredssöndagsaktionen sväfvade ju i luften utan kontakt med realpolitiken. — Men det är icke sant, och det skall en dag bli tillåtet att leda detta påstående i bevis.

Därmed huru som helst. Ha de rätt, de som en gång demonstrerat för fred, att lägga händerna i kors och tro att de gjort sin plikt? Deltagande förpliktar. De som voro med om resolutionen till regeringen ha en annan ställning än de ha, som från början sade sig vilja stå utanför af olika skäl.

Ett samarbete var den gången planerat mellan Nordens kvinnor men släcktes. Skall det inte bli möjligt att ta upp det igen, i någon annan form?

IDUNS KOKBOK

AF

ELISABETH ÖSTMAN

är den bästa kokbok för det svenska hemmet.

Den har redan utgått i 3 upplagor, 30 tusen ex. Pris: Kr. 5:50 inbunden.

KLIPPAN.

Modernaste Flnpappersbruk.

Specialiteter:

Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper

samt kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

UNDER INDIENS HIMMEL

Intryck från en resa
i Tagores land.
Af Fia Öhman.

FRÖKEN FIA ÖHMAN, FÖRFATTARINNAN till den serie skildringar från Indien vi börja i årets första nummer, är kanske en af de mest vidtberesta unga svenska damer vi ha. Hon har nämligen besökt så godt som alla Europas länder och vidare genomfarit Malta,

Författarinna ridande på en elefant.

I.
En julhelg i sommarfäring.

hela Egypten ned till Port Sudan, Palestina, Ceylon, och hela Indien från dess sydligaste udde upp till Kashmir, där ännu ingen svenska varit, samt därunder sammanträffat med en hel del märkliga och intressanta personligheter.

Då tigern sköts i Camp.

Mina vänner och jag foro i de till vår disposition ställda järnvägsagnar från Sekunderabad till stationen Opitway, hvarifrån automobiler förde oss till jungeln. Vi hade med oss en del tjänare, men de flesta hade medföljt en före oss sänd karavan, med allt bagage. Denna var ganska ansenlig. Fem elefanter, hvilka buro lält och det tyngsta bagaget. Kamelerna äro äfven starka bärare och fingo en stor del på sin lott. Sedan kommo otaliga kärror, dragna af oxar med åtskillig proviant, och sist bortåt ett hundratal män, hvilka buro de ömtåligaste effekterna i en slags korgar, hängande mellan käppar å deras axlar. Det var en egendomlig syn, detta långsamt framskridande tåg. Man kan ej förstå att så mycket folk skall behöfves, men i Indien låter man sig beljånas

Tigern låg där blödande efter ett välriktadt skott

DET AR MOTSATSERNA I LIFVET som göra lifvet intressant. Därför kan det nu, då vi ha jul i Sverige med snö och is och ombonade hem, vara af ett visst intresse att förflytta sig till Indien, och se huru julen tillbringas där. Ty någon större motsättning kan man knappast tänka sig. — Sverige, Norden — Indien, Orienten. Där vistades jag förra året vid julen och man har därför uppmanat mig att berätta litet därifrån.

Orientens gamla sagoländer hägra för vår fantasi som en drömvärld, full af bedårande skönhet och outgrundlig mystik. Men verkligheten öfverträffar dock hvad vår fantasi kan bygga upp. —

Då man återkommit till Norden och till vanliga förhållanden, frågar man sig, om det som man upplefvat därborta under Indiens himmel ej endast var en dröm.

Låtom oss emellertid tillsammans företaga en färd till denna värld och låtom oss tillbringa julen där; den har ju alltid något vackert och ljusande öfver sig hemma i Norden, så ock därute, ehuru af en helt annan karaktär.

Nizam, furste i Deccau, en provins i Central-Indien, hade inbjudit mina vänner, generalinspektör för polisen, Hankin med familj, hos hvilka jag vistades som gäst, att tillsammans med sina gäster tillbringa julen i Camp för att jaga. — Camp kallas den plats i urskogen, som anordnas för att mottaga ett dylikt jaktsällskap.

Fröken Fia Öhman.

af en stab af tjänare och hvarje tjänare ha endast ett visst arbete att utföra.

Nu omskapas på ett par dagar urskogen eller jungeln till den mest bedårande orientalska park. Omkring de hundratals lält, som dittransporterats, grävas och sandas gångar. De härligaste blommor planteras mellan träd och palmer, och från denna lustgård företagas sedan de olika jaktutflykterna.

I Campen har hvarje deltagare sitt eget lält, som består af tre rum, sofrum, fullständig möbleradt, samt bad- och toalettrum. På marken lägges halm och därofvän vackra stora mattor. Å de bägge sidoväggarna äro ett slags fönster anordnade, fyrkantiga öppningar, hvilka om natten stängas med tjocka gardiner. I ett lält var matsal och i ett annat salong af ofantliga dimensioner. I den förra dukades dagligen för 35—40 personer. Hela framsidan var öppen, hvilket gjorde det ljus om dagen, och på kvällen, då middagen intogs, bereddes man därigenom tillfälle att njuta af det trolska månskenet och af den svalkande luften. De stora tjänarskarorna hafva, så att säga, sin lilla by för sig. Dessamma är förhållandet med de poliser och soldater, hvilka gå på vakt.

De många medföljande djuren ha äfven sitt område, och detta måste vara stort. Ty elefanter, kameler, rid- och körhästar, oxar och kor, får och getter, hundar, höns, kalkoner och ankor, alla dessa kräfva betydliga arealer inne i skogen för att ha det bra och bekvämt. Dessutom fordra automobiler, vagnar

Det yttre af fröken Ohmans fält.

redan varit med om och föredrog därför i dag en ridtur.

Landskapet, vi passerade, var förljusande och omväxlande. Våldiga träd skyddade oss ibland för solens brännande strålar, små forsar syntes här och där, och snart uppenbarade sig i fjärran den vackra insjö, där andjakten skulle företagas, och bakom densamma förtonade de blånande bergen mot horisonten.

Vi passerade en by, hvarest dess ägare, en rajah, slöt sig till oss. Han var klädd i en lång vid rock af skärt siden, dessutom iförd vida hvita benkläder med volanger nedtill, samt guldbroderade skor. På hufvudet bar han en rund, hög kask utan skärm, hela kasken af guldtyg.

Framkomna till sjön möttes vi af en underlummiga träd uppdukad lukullisk måltid, samt, å särskilda brickor, som skänk af rajahn, allehanda läckerheter, såsom frukter, färska mandlar samt socker formadt och färgadt i underliga figurer. Dessutom förljusande blommor.

Efter att ha inmundigat de olika rätterna, hvilka naturligtvis smakade oss förträffligt,

Det inre af fältet. — Sofrummet.

och kärror sitt utrymme. Det hela utgör en värld för sig inne i djungeln.

Julaftonen var strålande! Hvilken underlig känsla att vakna julaftonens morgon ute i ett fält i urskogen och känna en temperatur, som om det vore högsommar.

Girlander af brandgula och eldröda blommor hängde öfver ingången till hvarje tält, samt från träd till träd.

Stora blommande växter bildade ståtliga grupper här och hvar, hvarjämte blommor voro kastade öfverallt på marken — och hvilken berusande doft de utsände!

Efter intagen frukost var anordnad en jakt på and och beckasin. Somliga af sällskapet åkte, andra buros i palakin. Den närmaste föreställningen om detta fortskaffningsmedel får man, om man tänker sig ett omkullstjälp skåp med fönster och skjutdörrar. I detta skåp äro stoppade madrasser, kuddar och draperier. Bekvämt kan man ligga därinne, innan marschen börjat, men en gång "en route", blir man ordentligt mörbultad. Ty de 8 män, som bära palakinen under språngmarsch, lyfta den naturligtvis vid hvarje rörelse. Detta sätt att färdas hade jag

Fröken Ohman i indisk dräkt af hvit crêpe de chine med äkta guldbroderier.

sattes matchan, d. v. s. den provisoriska ställning, å hvilken vi skulle sitta och vänta på leoparden. — Den oskyldiga lilla geten bands vid en stubbe ej långt ifrån, och den började snart sitt bråkande, ett klagande ljud, som om hon anat det grymma öde vi utsatte henne för.

Vi sulto nu uppe i trädet alldeles tysta, ty människorösten uppfattas på långt håll af de vilda djur, som ej äro vana därvid. Den lilla geten bräkte och bräkte utan uppehåll — men — ingen leopard syntes till. Jag inbillade mig att den ville lura människorna, pröfva vårt tålmod och gripa sitt offer, när vi försvunnit.

Då vi emellertid sultit och väntat en och en half timme, får jag plötsligt se ett brungult djur i hålans öppning... Med blott ett par väldiga skutt har det nått fram till geten och gripit den om halsen med sina klor. Men då smäller första skottet. Leoparden släpper taget, ty skottet träffade dess hals. Den tar ett nytt skutt till en buske ej långt bort. Pang! Då träffar ett andra och nu dödade skott det smidiga, hungriga rofdjuret. Det tumlar omkull utan ett ljud. Leoparden är vår!

Den skicklige skytten var hänförd. Han

begåfv sig somliga af sällskapet ut på andjakt. De medförda båtarna sattes ut i den vackra insjön, och snart hördes ett ständigt smattrande. Den ena anden efter den andra gick döden till mötes, föga anande att de måste offra sina lif till människornas nöje.

Ej så långt från vår lägerplats syntes ett antal väldiga klippor, och bakom dessa hade spår af leoparder iakttagits. Major Aburthnot, en af de i utflykten deltagande jägarne, frågade mig om jag vore hågad att följa med honom och i bästa fall bevittna, om han verkligen skulle kunna skjuta ett af dessa listiga och kvicka rofdjur. — En sådan fråga kunde blott få ett jakande svar, och med 10—12 shikare (indiska jägare) och en get, hvilken skulle blifva lockbete för leoparden, redo vi bort — denna gång på kamel.

Efter trekvarts timmas färd voro vi framme vid de hemiska klipporna. De sågo ödsliga och nakna ut, och då man ve, att de tjäna som bostad åt urskogens vilda djurvärld, förefalla de än hemskare.

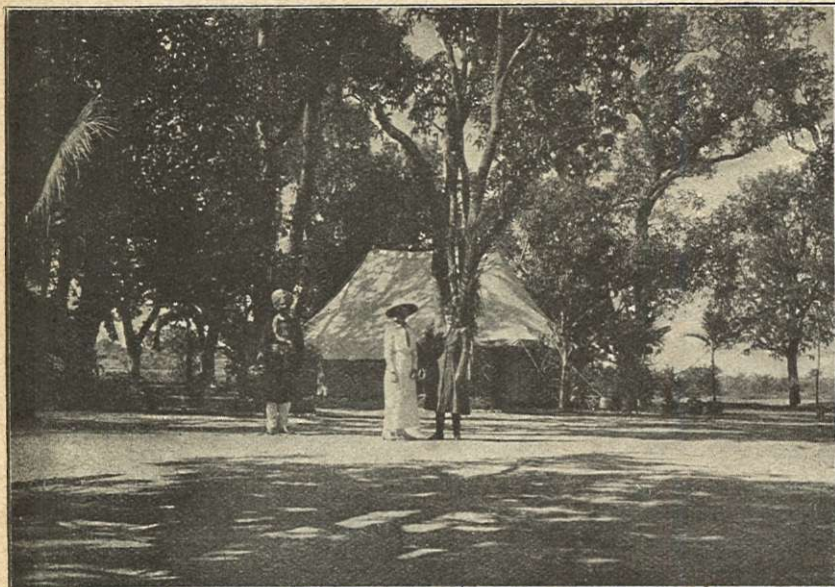
Därinne vistas leoparderna om dagen, om nätterna smyga de sig ut för att söka föda åt sig själfva och sina ungar. Högt i ett träd, ungefär 100 meter från dessa klippor, upp-

Julaftonssamkväm med rajahn (mannen i kasken).

Banjarkvinnor, som dansade juldagen.

Författarinnan, miss Grenwell och en tjänarinna utanför fröken Ohmans fält.

Julaffonsté i Camp.

svängde sin mössa (topic) med ett: Hurrah! gaf mig ett kraftigt handslag, utropande "Tack för god tur — leoparden är er!"

Vi hoppa ner från trädet, springa fram till rofdjuret, som ligger där präktigt och stort, men hemskt i sin skönhet. Vi mätte dess längd, hela 2 meter från nosen till svansspetsen. Shikarerna bära leoparden på en improviserad bår till lägerplatsen, där vi äro väntade med spänning.

Hvilket jubel! En leopard dödas ej hvarje dag. Skjutes den, utan att dödas, då är faran stor, ty då irrar den omkring i trakten, och mer än en djärf skytt har genom ett dylikt skadskjutet djurs angrepp fått sluta sitt lif.

Ett hugg af dess giftiga klor förorsakar alltid blodförgiftning.

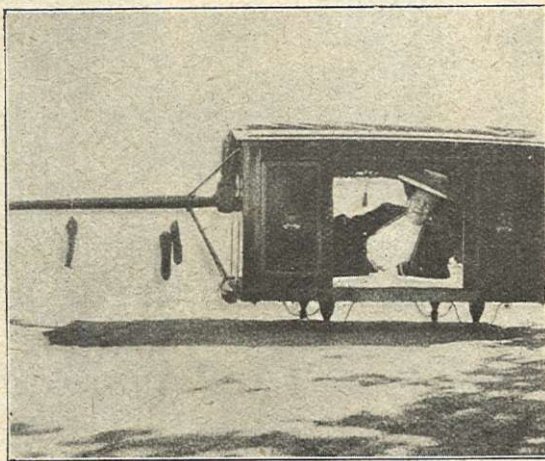
När solen började gå ned, anträdde vår återfärd. Nu red äfven jag på kamel, hvilket gick i svindlande fart. Luften var sval och färgerna underbara och sländigt växlande. Eldrödt, rosa, gulgrönt, violett, den ena nyansen ej lik den andra i glöd och skönhet.

Efter engelsk sed var på julaffonen ingen särskild fest med julträd och dylikt anordnad. Men festligt var det i alla fall med det klara månskenet och de miljontals stjärnorna. Natfjärilarne med sina praktfulla glänsande vingflögo omkring oss, och de glittrande lysmaskarne lysse som diamanter på marken. Natluften var ljum och fillät oss att dinera i det öppna fältet i urringade klädningar.

Ja, hvilken motsats mot hemma i Sverige, där det antagligen låg snö på marken och kölden bet i skinnet.

Juldagen hälsade oss med samma livvande

morgonsol som julaffonen, och strålarne gled in i tältet genom det lilla närfönstret. Detta var en naturens hälsning: "God jul!" — Strax därpå kom människornas julhälsning, kanske för mig ännu mera välkommen. Ty en väldig post från Sverige bars in till mig af min ayal, d. v. s. indiska tjänarinna.

Fröken Ohman i palakin.

Bref, bref, bref i oändlighet, i. o. m. ett telegram från hemmet att allt stod väl till. Post anländer alla dagar med ridande kurir, men huru många dagar detta bud behöfver för att hinna fram, är ovisst. Post från Europa kommer dock blott hvarje vecka.

Frukosten var i dag extra fin. Isynnerhet njöto vi af en sorts mandariner, saftiga och stora som de största apelsiner, läskande och

välsmakande. De hade anländt på morgonen från Madras i en stor korg, som innehöll det lilla nätta antalet af 200 mandariner. —

Att betrakta djuren, då de intaga sin föda, hörde till något af det intressantaste som vår Camp hade att bjuda på. Vi gingo bort till deras område, men jag kan ej neka för att elefanternas brummande skrämde mig. De brummade dock uteslutande af glädje, emedan deras skötare nalkades med buskar och grenar. Hade de ej varit fastbundna medels järnkättingar vid väldiga träd, hade de nog gått den välkomna malbäraren till mötes.

Förutom nämnda födoämnen erhålla elefanterna äfven stora korgar, gjorda af tjocka blad. Dessa korgar äro fyllda med ris, som utgör elefanternas älsklingsrätt.

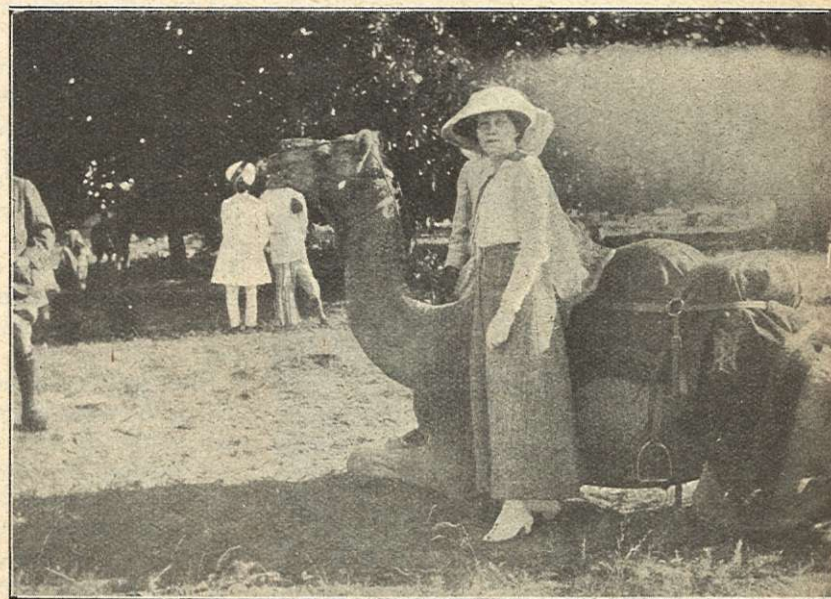
Den skickliga snabeln fattar tag i korgen och stoppar lugnt ner den med allt dess innehåll i det stora gapet. Flera timmar kan elefanternas måltid räcka. De andra djuren nöja sig med mindre kvantiteter, och mindre tid taga de äfven i anspråk för att stilla sin hunger.

I dag måste dock djuren skynda på med sin frukost, ty de skulle föra oss till en tigerjakt. Bud af spejare hade inkommit att tigerspår syns under natten, och nu gjorde vi oss i ordning, för att äfven, om möjligt, fälla ett af dessa rofdjur. Tigern är invånarnes värsta fiende, ty han äter upp deras boskap, förstör deras bostäder och skadar för öfrigt allt hvad han kommer öfver.

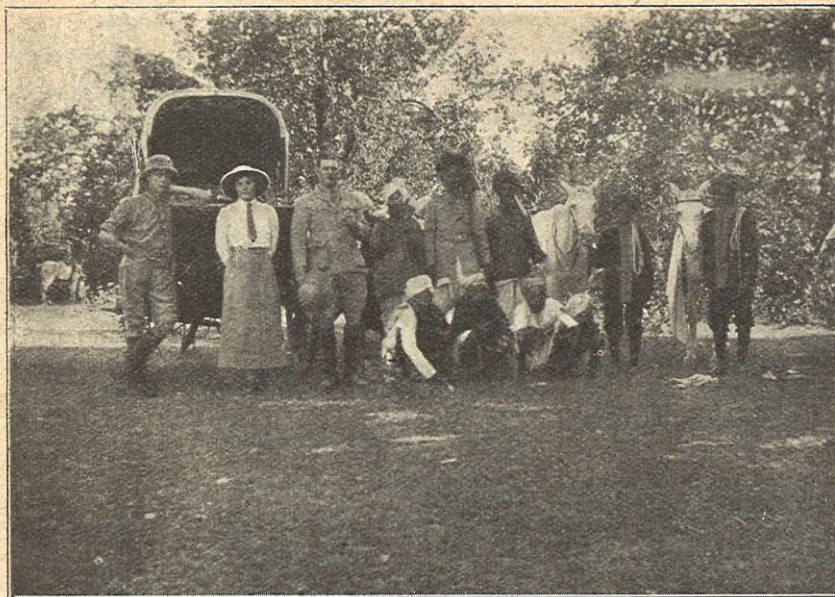
Att jaga tiger är mer inveckladt och dyrbart än att jaga leoparder. Redan månadtal i förväg förbereddes vår tigerjakt. Spår

Sir Alee Pinhey.

Fröken Ohman i begrepp att anträda en ridt på kamel juldagen.

Jägarskaran.

På en stege klev vi upp i Matchan.

hade då uppläckt af spejare, och, för att locka fram tigern, bands vid en trädstam en lefvande ox. Finns tigern i närheten, känner han lukten af oxen och smyger sig till sagda ställe, griper sitt rof och förtär det. Spejarna se se'n efter om oxen är uppäten. Är så fallet, uppsättes ett liknande lockbete ånyo. Tigern blir slufiligen så van att lockas till samma ställe och fortsätta sina läckra måltider å det lefvande fastbundna djuret, att, när jägarne en gång draga dit på jakten, tigern infinner sig, men — nu — för att falla för jägarens bössa.

Då vi alla voro färdiga, bar det af. Förutom de modiga jägarne och jag själf, hade vi ett stort följe af soldater, poliser, shikarer och "beaters", d. v. s. infödingar, som medels trumma söka locka fram tigern. I dag redo vi på elefant, bekvämt och stadigt.

Hvilken obanad väg öfver stock och sten, genom snår och träska, förbi smala vattendrag och mellan stenrös! Här var en sådan plats där tigern släcker sin törst, då ej det eftersträfvade blodet står honom till buds.

En rysning genomlade mig, när jag tänkte, att kanske det sluga rofdjuret helt oförmodadt skulle uppenbara sig och då — skulle få sitt lystmäte, kanske på oss. Men allt gick väl. Vi kommo ut på en väg, hvilken antydts genom hvita, förut dillagda stenar, och efter ett par timmar voro vi framme vid vår bestämmelseort, d. v. s. träden, där matchanerna voro upphängda!

Däri skulle vi nu invänta tigern.

Medels lottdragning fingo de deltagande sina bestämda träd. Min plats blef med sir

Alee Pinhey, guvernör i Hyderabad. Jag klev upp i trädet på en stege, och där sutto vi nu i andlös tystnad, sir. P. med sin laddade bössa i hand, alldeles färdig att fyra af. Alla våra hjälpare försvunno, gömmande sig bakom träd och buskar.

Vi voro visserligen tysta, men i den tropiska naturen höres allid tusentals ljud. Hur har man ej tillfälle att med förvä-

myller af miljontals lefvande lif, hvilka alla lefva för att lefva af hvarandra.

Nu hördes beaters entoniga hojtande. — En zambra hoppar graciöst som en stor hjort, stolt och vacker, prydd med sina väldiga horn. — En knall! Skottet träffade säkert. Han föll och hans lek var slut.

Men nu höres ett vrålande! Det är tigern som rusar fram, ljutande, blodtörstig och praktfull att se på. Pang! nu låg äfven han simmande i sitt blod ej långt från oss. Det var ett ögonblick af fasa; jag kände hur jag darrade af skräck och spänning, ja, själfva trädens stammar tycktes mig darra inför närvaron af ett af urskogens grymmaste rofdjur.

Infödingarne skyndade fram, i jubel buro de den slagne hjälten till vår Camp med zambran och annat villebråd.

Återkomna till Camp möttes vi af en hänförande syn. En tänd julgran strålade i skymningen, öfversållad med presenter och godsaker. Den stod ute på planen i den härliga sommarkvällen.

Ack, det var ju juldag i dag, hur kunde man minnas det efter all den spänning vi erfårit och i den omgifning vi vistades. Men nu voro vi i julstämning, och än mer på kvällen, då julbordet var dukadt ute, festligt dekoreradt. — Julbordet — ej i det varma nordiska julrummet, utan ute i Guds fria härliga natur, under den stjärnklara natthimlen, bland tropiska doftande växter.

Kulörta lyktor uppsattes och tändes i träden här och där, och för att afvinna ögonblicket ännu mera ljus och stämning hade ett stort bål gjorts. När detta tändes, blef plat-

Folket i Camp.

ning och beundran iakttaga allt som lever i skogen. Det egendomliga suset och bruset; löfven, som röras af vinden, prasslet af blad, som falla, fåglar, som sjunga och flyga. Allt detta hafva vi ju äfven i Sveriges skogar, men det vi ej ha äro de granna papegojorna, som skrika så gällt, ej heller aporna, stora och små, som skutta med väldiga hopp från gren till gren, och ormarne, som hväsa, och alla egendomliga insekter, som surra. Ett

Matsalen i Camp under julen: den andra från vänster af de sittande personerna författarinnan. De öfriga: guvernören i Hyderabad, sir Pinhey, löjtnant Dixon, Veronika Hankin och Nini Grenwell. — Infödingar i Camp plocka kokosnötter.

sen som ett ljushaf. — Men det måste vara ljus i kväll, ty en banjardans var anordnad.

Banjarer är ett nomadfolk, som finnes öfver hela Indien, men i synnerhet i denna trakt. Kvinnorna äro mycket vackra och bära en pittoresk dräkt. Kjolen är röd, mycket vid, veckad, rikt broderad i vackra mönster af spegelbitar, fastsydda med olika silken. Kjolen är ej fastsatt vid midjan, utan medels ett bredt skärp strax ofvan höften. Öfver kroppen döljes af en rikt broderad Carmenjacka, hvilken är hopsatt framtill med ett stort spänne. Midjan mellan koftan och den nedhängande kjolen är bar. Öfver hufvudet, axlarna och ryggen faller graciöst ett rödt dok, äfven detta prydt med spegelbitar och vackra bårder. Ofaliga smycken pryda hals, armar, öron, näsa och midja.

Ett hundratal af dessa kvinnor utförde nu sin dans kring det flammande bålet och det var med stum hänförelse vi betraktade det magiska skådespelet.

Dansen bestod af kroppens böjande framåt och bakåt, armarne höjdes uppåt, sänktes sedan nedåt. Under tiden avancerade de långsamt framåt i takt efter en entonig melodi, som alla sjöngo. I denna deltog äfven det däromkring sittande folket, uppgående kanske till ett tusen personer, klädda i hvita togor. —

Sången blef allt starkare, tills den slutligen växte till extas. Hvilken underbar tjusande julnatt i det trolskt blåa månskenet och i stjärnornas guldglans, hvori Södra korsets stjärnbild skimrade, då natten framskridit. En saga ur Tusen och en natt, oförgämlig för ett nordiskt sinne!

Mellanhänder.

Också en krigshistoria.

WASSILI NIKOLAJEVITJ LIGGER framstupa i den smutsiga halmen inne i sin sofsmatt, en urgröpt, timmerklädd jordhåla i skyttegravens fond — och skrifer. Rundtomkring snarka kamraterna, det är frångt och kvafft med snål belysning utifrån förbindelsegravnen, men Wassili skrifer. Modosamt forma hans stela, klumpiga fingrar bokstaf till bokstaf öfver den solkiga papperslappen, och svetten gräver smutsränder i ansiktet ner i det vildt tofviga skägget.

Wassili skrifer till Gud. Han gör det på fullaste, ödmjukaste allvar, ty hans tro är lika barnsligt stor och afrundad, som hans bokstäfver äro det.

"Lille far", skrifer han, "detta är Wassili Nikolajevitj, som ber för sin hustru och sina barn, man vill jaga bort dem ur vårt lilla hem, därför att de ej kunna betala längre, och din Wassiljoska har ingenting att sända dem, lille far, skicka mig snart etthundra rubel, jag behöfver äfven själf, ty vi lida brist..."

För den heliga modern och S:t Nepomuk." Så långt hunnen drar Wassili Nikolajevitj en djup belåten suck och lägger sig att sofva den rättfärdiges sömn.

Men när intendenturofficeren, som har afgående posten om hand, går igenom dagens skörd, finner han ett bref, helt enkelt adresserat: Till Gud. Han stirrar konsternerad på det, vänder det fram och tillbaka i handen, till slut bryter han det och läser. Så brister han i skratt, ett rullande hjärtligt basskratt, slår sig på knäna och skrattar, så tårarna tillra. Och när han ger sig ned till middagen i officerskasinet, i den magnifika villan, lagom långt bakom fronten, myser han godt i

sitt skägg: jo, detta var ett nummer till deserten!

Wassili Nikolajevitjs bref gör lycka, och sedan man vederbörligen roat sig rätt grundligt på hans bekostnad, t. o. m. knäckt ett par extra helor champagne till hans ära, beslutar man en insamling. Den ger femtio rubel, och dagen därpå får Wassili kallelse till regementsintendenten.

— Se här, Wassiljoska, säger han fryntligt, här har du svar från Gud.

Wassili Nikolajevitj ser inte ett ögonblick förundrad ut, men han räknar pengarna två gånger, och andra gången ger han intendenten en snabbt misstänksam blick. Så gör han — utan ett ord — militärisk hälsning och går.

Väl ensam ute i trappan tar han fram en amulett, som han kysser, bugar sig djupt och andäktigt och gör korstecknet. Därpå vänder han sig mot den stängda dörren och höter hotfullt med knytnäfen. Så går han.

Efter nästa aflösning ligger Wassili Nikolajevitj återigen framstupa i den smutsiga halmen i sin sofsmatt — och skrifer mödosamt klumpiga bokstäfver på en solkig papperslapp.

"Lille far," skrifer han, "Wassiljoska är dig stor tack skyldig, men nästa gång ber han dig sända pengarna direkt och ej genom intendent-turen. Nu fick jag bara hälften af dem!

För den heliga modern och S:t Nepomuk."
EINAR MARK.

Första brefvet.

ARADE SVENSKA ALLMANHET!

Du och Idun träffas visserligen en gång i veckan så långt året är, men nu stunda jul och årsskifte och det manar tidningen att i några små privatbref dels tacka Dig för Ditt lifliga intresse för Idun under 1915, dels innesluta ett par ord om hvad redaktionen har i beredskap för att i sin mån bidra till att göra det nya året så angenämt som möjligt för Dig. — Din smak för det verkligt goda inom skönlitteraturen skola vi möta med två verk, som framgingo segrande ur vår senaste stora romanpristäfling, nämligen den med första priset belönade romanen "Drottningen" af Anna Wahlenberg, en såväl psykologiskt som i fråga om intresseväckande handling ypperlig hufvudstadsskildring, den talangfulla författarinnans hittills bästa roman, samt "Släktens ansikten" af Gustava Svanström, hvilken eröfrade andra priset och utgör en fängslande norrländsskildring af betydande litterärt värde. Med grundad förhoppning om att dessa båda verk skola bli Din favoritlektyr under det kommande året tecknar med vördnad och tillgifvenhet

IDUNS REDAKTION.

P. S. Glöm icke att snarast, helst genast, prenumerera på Idun för 1916.

Iduns fria val.

ÖFVERTYGDADE OM ATT VÅR LÅSEKrets nu under juldagarna undanstökat det förberedande valarbetet, anse vi tiden vara inne att skrida till Iduns fria val.

För denna pristäfling gälla följande bestämmelser.

1) Den första öppnade röstsedeln för en viss manlig karaktär lägges å sido.

2) Alla sedlar öppnas och alla röster, som fallit på en viss manlig karaktär, sammanräknas för att utröna, hvilka tre karaktärer som fått de flesta rösterna.

3) Första priset för den manliga karaktärsomröstningen (100 kronor) utdelas åt den först öppnade sedel, som tillfallit den karaktär, hvilken efter sammanräkningen visar sig ha erhållit de flesta rösterna.

4) Andra priset för den manliga karaktärsomröstningen (50 kronor) tilldelas åt den först öppnade sedel, som tillfallit den karaktär, som därefter erhållit de flesta rösterna.

5) Tredje priset för den manliga karaktärsomröstningen (25 kronor) utdelas enligt samma grunder åt den första sedel, som öppnats inom den grupp af röster, som i antal kommer närmast den, inom hvilken andra priset utdelats.

6) På liknande sätt förfares nu med de kvinnliga karaktärerna. De först öppnade röstsedlarna för hvarje karaktär undanläggas, och ett första pris å kr. 100, ett andra pris å kr. 50 samt ett tredje pris å kr. 25 utdelas.

7) Efter samma principer verkställs slutligen prisutdelningen för »det lyckliga paret», hvarvid likaledes tre pris uppställts: ett första pris å kr. 100, ett andra pris å kr. 50, ett tredje pris å kr. 25.

Prisens sammanlagda värde utgör således 525 kronor.

Nedanstående röstsedlar äro afsedda att tjäna de täflande som mönster i fråga om uppställning:

IDUNS FRIA VAL:
manlig (resp. kvinnlig) karaktär:

N:r 13. Ämbetsmannen.
(resp. n:o 14. Samhällsförbättrerskan).

Fröken Anna Borg,
Storgatan 3, Nyköping.

IDUNS FRIA VAL:
Idealäktenskapet:

N:r 1. Finansmannen och
N:r 16. Sportkvinnan.

Hr S. Knutson,
Sundbyberg.

Hvarje läsare har rätt att afga sin röst två gånger, dels för en manlig (kvinnlig) karaktär, dels för idealäktenskapet.

Vi meddela här på nytt en förteckning å de 24 karaktärerna samt de nummer af Idun för 1915, hvori de stått införda:

1. Finansmannen (i n:r 1 af Idun); 2. Husmodern (i n:r 2); 3. Läkaren (i n:r 4); 4. Skådespelerskan (i n:r 6); 5. Diplomaten (i n:r 8); 6. Kontorskvinnan (i n:r 11); 7. Sjömannen (i n:r 13); 8. En utländska (i n:r 16); 9. Konstnären (i n:r 20); 10. Författarinnan (i n:r 21); 11. Författaren (i n:r 23); 12. Den öfvergifna (i n:r 27); 13. Ämbetsmannen (i n:r 29); 14. Samhällsförbättrerskan (i n:r 31); 15. Idrottsmannen (i n:r 32); 16. Sportkvinnan (i n:r 33); 17. Prästen (i n:r 34); 18. Den glada änkan (i n:r 38); 19. Den grånade (i n:r 41); 20. Världsdamen (i n:r 42); 21. Politikern (i n:r 44); 22. Arftagerskan (i n:r 45); 23. Officeren (i n:r 49) och 24. Fru Doktorn (i n:r 51).

De af ofvanstående nummer, som våra läsare eventuellt behöfva rekvirera, sändas portofritt, om 12 öre i frimärken insändas till Iduns expedition. De sändas äfven mot postförskott. Täflingstiden utsträcker till januari månads utgång. Före den 1 februari alltså böra de täflande ha insändt sina röster i kuvert, åsatta välgörenhetsmärke och märkta "Iduns fria val 1916", Redaktionen af Idun, Stockholm.

Och nu till verket, täflingen kan börja!
RED. AF IDUN.

Tiden och fången.

En nyårsfantasi af VIVA BAUER.

DET VAR EN GANG FÖR LANGE sedan en man, som begått ett brott och blifvit kastad i fängelse. Där satt han och hade endast sina egna tankar till sällskap, och de voro allt utom angenäma. Det var ett strängt fängelse, cellen var liten och trång och det fanns ingen möjlighet för honom att meddela sig med yttervärlden. Men en dag upptäckte han en springa i muren, och vid närmare granskning såg han, att där låg något instoppadt. Han lyckades få ut det och fann till sin glädje, att det var en tunn pergamentsrulle och en gåspenna.

Dessa båda ting blefvo honom nu en tröst i bedröfvelsen. De blefvo en dyrbar egendom, som tycktes honom inrymma tusen möjligheter till frihet. Hans plan var redan färdig. Med sitt eget blod skulle han i glöddande ordalag skriva till sina vänner för att tvinga dem att hjälpa honom ut ur fängelset. Snart skulle han föras till rannsaking, och på vägen dit skulle han försöka smugga pergamentsrullen till någon af dem. Nu gällde det endast att finna de rätta öfvertygande orden. Allt ville han skriva: hur han hatade dem som spärrat in honom, hur rätt han haft att begå brottet, hur rikligt han skulle belöna dem, som hjälpte honom ut. Men pergamentsrullen var liten, där fick ej rum många ord; det gällde alltså att välja. Dag och natt grubblade han, men då han en morgon fördes till rannsaking, hade han ännu ej skrivit ett ord.

Han fick sin dom, den löd på lifstids fängelse — och så var där ingenting mer att göra däråt. Inför den stränga verkligheten insåg han hur litet och bräckligt det hopp varit, som han i så många månader hängifvit sig åt, och han glömde så småningom helt och hållet bort den dyrbara pergamentsrullen. Han hade ej rum för annat än en dof hätsk försviflan; det förvånade honom blott, att han ej för längesedan blifvit vansinnig eller spräckt hufvudskålen mot muren.

Och likväl gick Tiden framåt och frågade ej efter hvilken sorg eller lycka, den lämnade efter sig. Alljämt hade den något nytt att ge, sak samma hur gåfvan motogs. Äfven till fången kom den en dag på besök. Det var på själfva nyårsaffonen.

— Hvad vill du mig? frågade han slött och reste sig ej ens upp.

— Se hur pass långt du kommit på de här månaderna, sade Tiden och tittade på sitt timglas.

— Hvart skulle jag egentligen komma, beklagade sig fången. Här har jag nu legat ett halfår, och här blir jag väl liggande tills de föra ut mig som lik.

— Jo jo, småskräffade Tiden obarmhärtigt, det är en och annan som latar sig. Du har ett långt lif för dig, till dig kommer jag på många nyårsvisiter.

— Tack skall du ha! Jag har redan fått nog af dig. Och fången vände sig åter mot väggen.

— Som du vill, sade Tiden och svepte kappan omkring sig. Jag har mycket annat att sköta. Men mitt timglas lämnar jag i alla fall kvar hos dig som nyårsgåfva.

Och så var han borta.

Sedan den kvällen låg fången ofta och slirrade på timglaset. Långsamt, långsamt rann sanden ned, han kunde ej ens se hur den ökades på botten. Och likväl kände han hur obevekligt den rann från honom. Han greps

af en vild längtan att hålla den kvar, att endast ett ögonblick hindra detta grymma obevekliga, som gled honom ur händerna.

— Mitt lif, mitt lif! stönade han. Hvad har jag väl gjort med det, hvad lämnar jag för något efter mig, när jag en gång är ur tiden? Då föllo hans tankar på pergamentsrullen, som han ännu hade kvar. Ja, han måste lämna något minne efter sig, något annat än brottets mörka skugga. Och åter började han grubbla på hvad han skulle skriva. Endast det viktigaste och värdefullaste — men hvad var nu det? — Det forna hafet var försvunnet, han fann ej ett enda af de förbittringens ord, som en gång velat strömma ur hans penna. Alltså var ej detta det största. Men hvad var det då?

En morgon märkte han att en solstrimma föll in genom gallret; en kort stund flödade den in i cellen och tusen små dammkorn dallrade och lekte på den ljusa strålvägen. Och fången mindes sin barndoms lekar, då han sökt fånga alla dessa miljoner dammkorn, som dansade i solen liksom han. Detta var kanske något att skriva om: barndomsminnena. Men hur svårt att koncentrera allt detta i några knappa ord, lika omöjligt som att fånga och samla de gyllene stoffkornen i

Andra brevet.

ALSKVARDA LÄSEKRETS!

Du fordrar med all rätt omväxling i Din tidnings innehåll; världen är så stor och ämnena otaliga som sandkornen på en hafsstrand. Idun vill därför med kännedom om Din lust för resor i främmande land bli Din ciceron "Under Indiens himmel", i det tidningen skall ge Dig en serie fängslande skisser från Indiens skönaste trakter, författad af en ung svenska, hvilken under sin årslånga färd därute kommit i beröring med framstående indier samt bl. a. gästade den indiske diktaren och Nobelpristagaren Tagores hem och deltagit i spännande leopardjakter i Indiens djungler. Till yttermera fögnad bli skisserna illustrerade med charmanfva fotografier. Och när Du vill byta de sällsamma upplevelsorna under en tropisk sol mot en mera kontemplativ njutning, får Du stifta bekantskap med "Det kvinnliga litterära Tyskland i vår tid" i form af illustrerade och af diktprof beledsagade essayer öfver moderna skönlitterära tyska författarinnor, af den svenskfödda fru Beatrice Zade i Jena, hvars intressanta monografi "Caroline" Du nog läst eller hört talas om.

Anbefallande Idun i Din åtanke tecknar vördnads- och vänskapsfullt

IDUNS REDAKTION.

P. S. Glöm icke att snarast, helst genast, prenumerera på Idun för 1916.

sin hand... Minnen från hans ungdom gled förbi — men nej, där fanns intet nog värdigt. Hvarken arbete eller kärlek, glädje eller hat... Allt detta hade redan tusentals andra skildrat långt bättre än han någonsin skulle kunna. Och han hade ju endast detta lilla pergamentsblad.

— Nå, hur går det? frågade Tiden, då han nästa gång var ute på nyårsvisiter.

— Dåligt, suckade fången. Kan du inte hjälpa mig?

— Min hjälp har du redan fått, sade Tiden och pekade på timglaset. Mer kan jag inte göra för dig.

Och han reste sig upp för att gå.

— Men ha då ej så brådt, bad fången. Slå dig ned och låt oss språkas vid.

— Jaså, det låter på det viset nu, skräffade Tiden. Jo jo, så äro de allesammans! Antingen ha de mer än nog af mig, eller också vilja de promptly hålla mig kvar. Det blefve just skönt, om man skulle höra på dem alla.

Och han gick rastlöst vidare.

Fången tänkte: Jag vill skriva en sång om Tiden, hur vi borde vörda och bruka den som en dyrbar gåfva, hur obevekligt stilla och fort den går fram, hur jag, den ensamme fången, sörjt dess bortdöende steg, hur djupt jag begräfit alla de svunna förspillda stunderna.

Men aldrig fann han en form nog värdig för denna sång, alla ord tycktes honom tomma och intetsägande i jämförelse med sanden, som rann i timglaset.

Jag måste ge mitt bästa, tänkte han, jag har ju endast denna enda möjlighet. I morgon finner jag kanhända något bättre.

Ären gingo och fången fick så småningom mycket att sköta. Hans fångvaktare hade lagt märke till att han blifvit så mycket lugnare än förr, och de passade på att dra nytta af honom. Ibland sattes han t. o. m. att vakta andra fångar. Men utom fängelsets murar kom han aldrig.

Fången hade blifvit en gammal man, men han hann ej längre med att tänka på hur obevekligt sanden rann i timglaset. Det var först en morgon, då det knappast fanns mer än några sandkorn kvar, som han med förskräckelse lade märke därtill.

Nu måste jag skriva, tänkte han, annars blir det för sent. Och han försökte resa sig upp. Men kraftlös föll han tillbaka, och samtidigt runno de sista sandkornen ned.

Tiden stod framför honom.

— Gif mig endast några minuter till! bad fången.

— Omöjligt, sade den obeveklige, nu är det slut.

— Men sången jag skulle skriva, mitt lifs enda stora verk, den blef ju aldrig färdig.

Då vek Tiden åt sidan och bakom honom skymtade fången en annan gestalt, mera stilla och blid, en äldre bror till den rastlöse.

— Sörj ej, sade han till fången, ty jag är Evigheten, och här — han pekade på en bok, som han bar under armen — här står redan allt hvad du velat skriva. Kom med och forlsätt din sång i mitt rike!

Då log fången och sträckte ut sin hand mot Evigheten. Och han dog, lycklig öfver att få lefva kvar i allt tåligt sökande och allt ärligt sträfvannde efter sanning och skönhet.

Men människorna sågo ingenting häraf. Det enda som fångvaktarne funno i hans cell var ett utrunnet timglas och ett gulnadt oskrivet pergamentsblad.

Iduns PRISTAGARINNA FÖR ÅRET

Iduns kvinnliga akademi utser fröken Elin Falk i Stockholm.

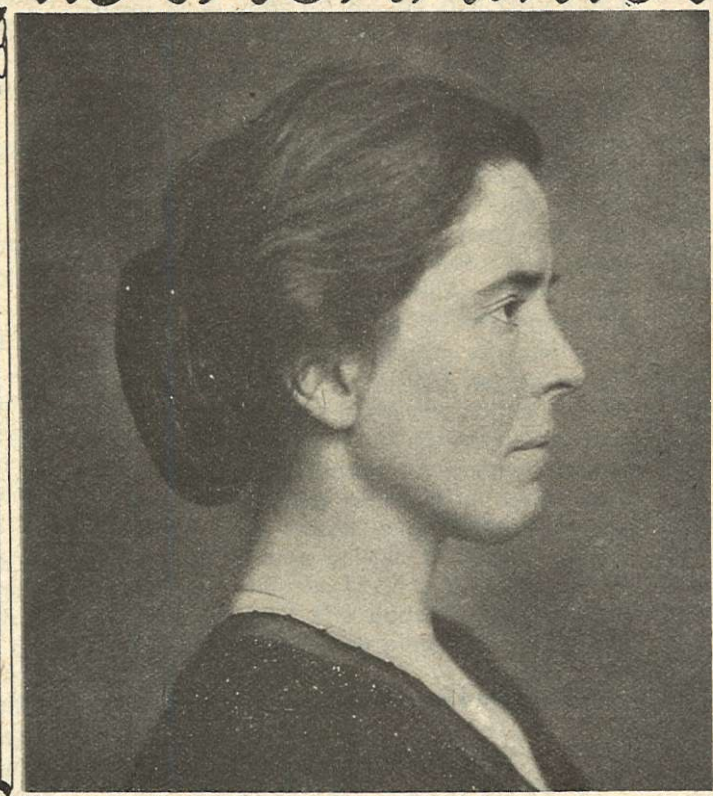
BLAND DE MEDEL VI ÅGA att vidmakthålla det uppväxande släktets hälsa och främja dess normala fysiska utveckling intar den pedagogiska gymnastiken ett framstående rum. Och bland de olika gymnastiska systemen har man ställt främst det, som bär Lings namn, byggdt som det var på anatomisk och fysiologisk grund.

Men anatomin och fysiologin äro vetenskaper, som utvecklas och undergå förändringar; så göra ock pedagogiken och barnpsykologien, på hvilka den pedagogiska gymnastiken äfvenledes måste hvila: naturligt är därför att gymnastiken själf äfven måste utvecklas och förändras.

Den förtjänstfulla gärning för hvilken Iduns kvinnliga akademi denna gång haft glädjen att med Idunspriset belöna den kvinna, hvars bild synes här ofvan, består nu däruti, att hon gjort banbrytande insatser i fråga om den Lingska gymnastikens sunda utveckling.

Hvad är det då som utmärker Elin Falks gymnastiska metod? Själf påstår hon att den icke på något sätt utgör något nytt "system" och att den i hvarje fall icke innehåller något, som inte hvem som helst skulle kunnat hitta på, som studerat gymnastiken historiskt och pedagogiskt och människobarnen fysiologiskt och psykologiskt.

Fröken Falk har nämligen synnerligen grundligt studerat speciellt den svenska gymnastiken, och uti Lingarnes skrifter är hon hemmastadd som få. Uti dessa skrifter finnes bl. a. samladt ett oerhördt rikt förråd af gymnastiska rörelser och lekar. En mängd af dessa hade råkat uti glömska. Elin Falk har framdragit dem och bragt dem till användning i de dagöfningar hon utgifvit till skolornas (närmast de skolors, där fröken F. är gymnastikinspektris, nämligen Stockholms folkskolor) bruk. Vi kunna nu, tack vare detta tillgodogörande af hvad som förut fanns och tack vare de tillägg, som Elin Falk själf gjort, under åtta skolår, bjuda barnen 6-8 olika dagöfningar för hvarje läsår, och den enformighet, hvaröfver man ofta hört klagas, behöfver ej mera vidlåda skolgymnastiken och göra den tråkig.

Elin Falk

Ordnad gymnastik för de yngsta skolklasserna har hittills nästan helt och hållet saknats. Fröken Falk har skapat en småbarnsgymnastik, som förutom det att den är väl lämpad efter de fysiologiska och psykologiska egendomligheter, som äro utmärkande för små barn, tillika kraftigt påverkar deras utveckling i sund riktning. Företagna läkarun-

för friska barn, hvarför äfven dessa dagöfningar äro i hög grad hållningsrättande.

Lägger jag så härtill, att fröken Falk söker att "skola" de naturliga, i praktiska livet förekommande rörelserna, så att de kunna utföras lätt och väl, och att hon med direkt därför lämpade rörelseanordningar motarbetar stelhet i hållning och rörelser, så har jag ungefärligen och i största korhet angifvit det väsentliga af hvad som utmärker Elin Falks gymnastik.

I likhet med andra reformatorer har äfven Elin Falk mött motstånd, delvis mycket häftigt, och hennes verk har blifvit missförstådt och vantolkadt. Å andra sidan har hon vunnit uppskattning och erkännande från personer, hvilkas omdöme gäller mycket högt; och en skara lärjungar tillämpar med entusiasm hennes läror. I själfva verket plägar det gå så, att de som verkligen med allvar studera samt pröfva hennes dagöfningar, vinnas för dem mer och mer ju mer de sätta sig in i och tillämpa dem. — Upprepade gånger har det händt att personer, som bevisat lektioner, ledda enligt Elin Falks dagöfningar, utbrustit: "men detta är ju vår veritabla Lingska gymnastik!" Ja, helt säkert är det så, men den Lingska gymnastiken utvecklad, reformerad, pånyttfödd.

Mätte Elin Falk länge, länge få lefva och med sin stora begåfning och okufliga energi verka till i första hand den svenska ungdomens fromma!

KAROLINA WIDERSTROM.

Godt nytt
år

önskas alla våra läsare och
vänner!

Iduns Redaktion.

UR MÖRKRET.

ENOM TYSTNADEN I DET HALF-mörka sjukrummet ljöd den sårades stämma, låg och skärande. "Ni har varit så god, syster, men edra frågor äro så många... alla ha ni så många frågor som vilja ha svar... och det finns så litet svar att ge... Se på mitt ansikte, syster Margrete — nåja, eller det som en gång var ett ansikte — tills den där granaten kom..."

Goda och vänliga ha ni alla varit och alla vilja ni föra mig tillbaka till lifvet. Fast jag inte kan se eder, läser min själ dock medlidande i edra ögon.

Därför har jag tegat — en bön har jag icke om det — men om en hjälp, till det skall ni räcka mig handen, syster.

En man hatar medlidandet... Jag känner förödmjukelse i edra mjuka händer, då ni stryker min panna eller lägger täcket tillräta omkring... så otacksam är jag. — Ser ni, ni störa mig, ty jag har så mycket att tänka, så mycket att verifiera.

Alltid hviska ni omkring mig, för att ej störa mig — då ville jag att ni skulle tala som människa till människa — så som då, för hundra tusen år sedan, då jag själf var en af er.

Jag är icke en af edra längre och jorden äger mig icke längre — Det är så besynnerligt med det, ser ni, syster, då man lefvat så länge som jag bland de döda — Nu talar jag till er, syster, därför att jag har en bön till er och jag vill gömma den som ett barn gömmer en stor önskan med många gester och ord, innan det vågar sig fram — och för att det inte skall nå er plötsligt."

Syster Margrete lutade sig öfver den sårade: "Säg hvad det är, löjtnant, utan att trötta er med att tala för mycket." — "Inte ännu, syster, inte ännu. Först måste där finnas ett hvarför... ser ni, det är bättre än alla febrila hållfasta förklaringar efteråt.

Och nu skall ni inte säga att det är soffid... och att ni måste gå... Jag har tegat i månader — ni kan ju räkna det som en uppsparad summa och vinst jag vill ha utbetald nu. —

Jag vill inte trötta edra krigsblaserade öron med hur jag kom med — ni vet hänförelsen, den stora stoltheten, då det bar mot fienden — blommor på hjälmarna — hurrarop och sång. Det var bara en naiv poet, syster Margret, detta jag som flöt i strömmen och drömde stolta drömmar om stora dåd, — en man bland män — män, som kämpade... Och döden, ser ni, syster, döden trodde ingen på...

Och sen — verkligheten så annorlunda, ni anar icke den känslan, anar inte... fattig är man — fattig och ensam var jag plötsligt, där jag låg medan helvetet larmade omkring mig och kulan hvisslade — — Det var intet stort i det... bara vanvettigt... oförståeligt. Och ser ni det obestämda begreppet fiende tog form och blef en människa som jag — en människa med tankar och allt det.

Tänkte — jag tänkte ständigt — den måste ju komma den berusande hurrastämningen — hänförelsen, som får dig att glömma, men, ser ni, syster Margrete, allt blef lika fattigt omkring mig, ty jag forffor att se med nyktra ögon, ända till den dag då granaten — ja...

Aldrig — aldrig släppte mig överklighetskänslan af allt detta — vansinnet — hvar dag väntade jag att vakna — — nej — rädd var jag icke.

Fienden stormade ibland mot våra grafvar — och kamraterna tjöto, skreko, sjöngo och berusade sig i gevärseldens rassel och blankt stål. Mardrömskänslan låg tung öfver mig och jag såg bara de döda — — och de skälfvande kropparna, som hängde i taggrådarna.

En gång — eller var det många? — kommo de ända fram till våra grafvar — en skrånande linje — och solen blänkta på bajonetterna — ända

Ina Almén

Den nya medlemmen i Iduns kvinnliga akademi.

IDUNS KVINNLIGA AKADEMI HAR TILL representant för affärsverksamheten efter fröken Sofia Gumælius å sitt senaste sammanträde utsett fröken Ina Almén.

Fröken Alméns verksamhet har vid olika tillfällen skildrats i Idun. Som affärskvinna debuterade hon först år 1906, då hon blef det nystartade "Svenska hems" första verkställande direktör. Förut hade hennes utbildning och sysselsättning fallit inom det konstnärliga området. Hon har genomgått Tekniska skolan och varit anställd hos Giöbels i 6 år. Då hon blef Svenska hems direktör, kom hon närmast från Norstedts. I sex år stod hon på sin post i Svenska hem och fick se detta företag med öfvervinnande af alla svårigheter gå oafbrutet framåt. Efter den tidsperioden ansåg hon sig tryggt kunna lämna sin syssla i andra händer. Hon stod nu färdig att ägna sig åt en ny verksamhet, hvarlill hennes håg länge stått, nämligen vården af de vanföra. Föreningen för bistånd åt lytta och vanföra omlade just då sin verksamhet, och fröken Almén blef föreståndarinna för den utvidgade yrkesskolan och elevhemmet. På denna kräfvande post kvarstår hon alljämt.

Fröken Almén är alltså icke uteslutande affärskvinna, lika litet som fröken Gumælius var det. Men liksom hon har hon verkat som föregångskvinna inom ett nytt fält för kvinnlig affärsverksamhet.

kunde jag icke förstå — Människor mot människor. — — Människor, förstår ni, syster Margrete, som vi andra, med hvilka jag kunde talat om sköna ting, om vi mötts i lifvet — — med gemensamma intressen och antipatier — — och vi skulle druckit tillsammans — rökt samma tobak... och berättat historier om kvinnor.

Men då jag såg deras ansikten — — Syster, de voro alla döda och buro samma mask af frånvarande raseri, endast ögonen brunno och händerna, som höllo geväret eller de röda handgranaterna skälfde efter lefvande kött att förinta.

— — — Döda föllo vi i våra grafvar — — döda lågo rundt om oss — — tyckte jag var ensam människa inspärrad med vrålande dårar. — — Rundt om oss lågo ständigt de döda... öfver allt de döda... De döda, syster, det är en egen sak med alla de döda. —

Af Gösta af Geijerstam.

Ser ni, de äro icke döda så som vi tänka oss en död här hemma... Andakten... sorgen... stillheten och allt det där... De äro så alldeles för många... och det är bara smuts, trasor och blod...

Ofra, syster, ofta då jag gick där om nätterna lyste jag med min lykta på ett sådant bytte och sade mig själf... omöjligt att detta varit en människa... en son... en älskare... Ser ni, jag har glömt hur lifvet ser ut, syster... bara vansinnets vrångbild sitter kvar på mina döda ögons näthinna... därför har jag en bön till er, syster — och därför talar jag nu.

Ser ni, syster Margrete... först räck mig er hand så jag kan känna svaret af den, därför att jag inte kan läsa i ert ansikte, ty ni skall icke svara mig med ord.

Bland alla läkarens flaskor därborta i skåpet — bland alla de små svarta flaskorna finns en som kan hjälpa mig vidare på den väg... den väg granaten visade mig... Och — ni vägrar, syster... nej, jag släpper icke er hand... er lilla själ gör uppror... nåväl — ännu har jag icke talat till slut, ni skall bara inte afbryta mig, lilla kvinna, öfverbevisa mig kan ni icke — Anar ni hvad det är — en mans genomtänkta beslut? — Afven vill ni berättiga mig att jag har en hustru, syster Margrete — väl, syster — väl! Det är en af grunderna hvarför jag ber er om doktors lilla svarta flaska — en af de stora viktiga grunderna.

Det tystaste, hemligaste i min själ — syster — säger jag er nu — det en man sluter munnen fast om... Hon skall icke se mig, syster, icke lefva med mig, ligga i mina armar, jag som är ett någonting — resterna af en människa.

Och om icke det svaga vansinnet förbarmade sig öfver min hjärna, skulle jag alltid känna den uppoffrande plikten och medlidandet i hennes ömhet och hennes smekningar.

Syster — om hon fick ett barn? En son, förstår ni, syster Margrete, förstår ni — min son — en liten lefvande människa! Jag svor det därute, syster, en natt, medan jag vakade, medan kamraterna sofvo bland ruttande lik... himlen var gulgrå af giffig rök och jorden vi lågo på var afsvedd och skulle aldrig mera bära blommor och jordens gröda. — Jag svor det, syster — redan då. Jag hade icke rätt att äga en son, jag som sett hur värdelöst lifvet är.

Alla ömma mödrar, sysror och hustrur — om de kunde se de dödar deras kära dö... Mödrarna, syster Margrete, de skulle vägra att föda flere till detta stora vasinne — allt det de älskat — lidit och jublat öfver sina söner, från den dag de kände lifvet röra sig under deras hjärta... allt detta, all deras stolthet och fröjd. — Å — syster, jag har sett dem alla de döda, de ruttande gråa klumparna ingen ens hade tid att begravva — med dem har jag talat och de ha talat med mig... Och ändå väntade jag alltid att deras ansikten skulle bli människors ansikten och att de döda maskerna skulle försvinna. — Genom långa månader väntade jag detta — ända tills det hände — det ni vet. —

Men genom mörkret, syster, kom vansinnet mig sakta i möte, samman med alla dessa lefvande döda och länge låg jag bara stilla och bjöd det välkommen. —

Ser ni, syster Margrete, vansinnet har många former och därför kämpade jag emot till slut... kanhända spärrade man icke in mig med min nya lycka... och läkarna ha många vackra ord.

Så ber jag er åter om den lilla svarta flaskan, syster Margrete, ber er vackert. Ty bilderna äro genomsedda och tråkiga — jag har bläddrat slut och vansinnets medlidande kommer mig närmare hvarje dag... Ni behöfver bara glömma den på mitt bord... en som — icke ser... kan ta fel, ställ den mellan de röda rosorna och min hustrus porträtt... Jag tackar er, syster. —

KVINNOFÄGRING PÅ

FRU HEDBERG I "DUNUNGEN"

PUBLIKEN, DEN OBERÄKNELIGA och ibland svårtillfredsställda, fordrar i främsta rummet af en kvinnlig scenisk artist, att hon skall vara vacker. Noga sedt är det en flack fordran. En vacker skådespelerska blir i längden ingenting annat än en scendekoration, därest hon saknar motsvarande talang. Och eftersom scenen är lifvets spegel och människorna ute i lifvet, kvinnorna inte minst, blifvit sparsamt utrustade med fägring, måste enbart vackra skådespelerskor stundom ljuga i sin människoframställning eller också, när rollen så kräver, göra sitt vackra anlete fullt eller åtminstone hvardagligt.

Merendels finna sig de stora artisterna i dessa förvandlingar, medan småtalangerna af fåfänga fuska sig ifrån dem genom att alltid vara lika

FRÖKNARNA HASSELKVIST OCH E. STR

FRU BOSSE I "DET VIDA LANDET"

FRU RANFT I "FERNANDS GIFTERMÅL"

STOCKHOLMSSCENEN 1915

sköna, förlitande sig på den publik, som hellre godlager skönheten än sanningen och som aldrig lär sig inse identitetsförhållandet mellan de båda nämnda egenkaperna.

Men å andra sidan är mänsklig fägring på scenen och isynnerhet kvinnofägring en mycket betydelsefull faktor och som inte får saknas vid en välkonditionerad teater. Det finns ganska många vackra skådespelerskor vid hufvudstadens scener, hvilka tillika äga lyckan af framstående scenisk begåfning. Idun har här afbildat några af dessa Thalias och Terpsichores prästinnor och kan endast beklaga, att utrymmet ej tillåtit oss att göra det vackra bildergalleriet ännu rikhalligare. Men det kan bli en annan gång. :-:- :-:-

ANDIN SAMT FRU STEJER I "MAROUF"

FRU TEJE I "PRIMEROSE"

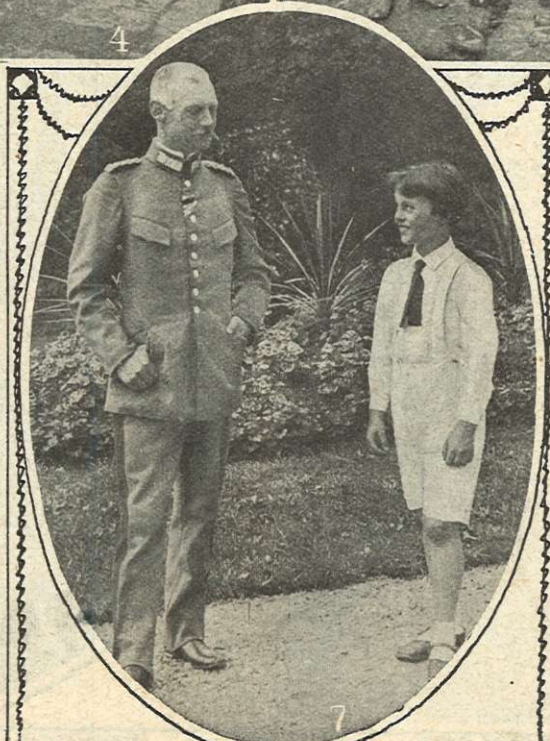
FRU RAPHAEL-LINDEN I "HAMLET"

FRÖKEN EDSTRÖM I "BUTTERFLY"

~ SPRIDDA BLAD ~

1. En bön om fred på den namnkunniga böneplatsen Ossma-Brama i Wilna. 2. En tysk frångkolonn på väg till Krusevac. Marschen går på af regn och snöfall till floder förvandlade landsvägar. 3. Tyska flygare i samtal med serbiska bondkvinnor. 4. Siesta utanför en serbisk bykrog. 5. Serber, som under militärbevakning rengöra torget i Krusevac, hvars

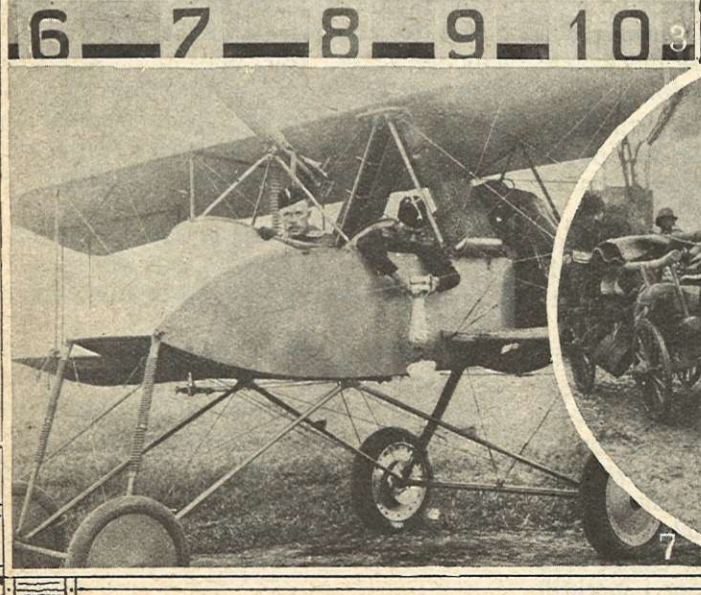
stenläggning ej varit synlig under decennierna. 6. En skidpatrull i Vogeserna iakttar fienden. 7. Kronprins Ruprecht af Bayern med sin son. 8. Schweizisk gränsbevakning tågar utför Monte-Rosagletschern (kantonen Wallis). 1. Gebr. Hæckel. 2, 3, 5. Presse Photo Synd. 4, 7, 8. Berliner Ill. Gesellschaft. 6. Leipziger Presse Büro.

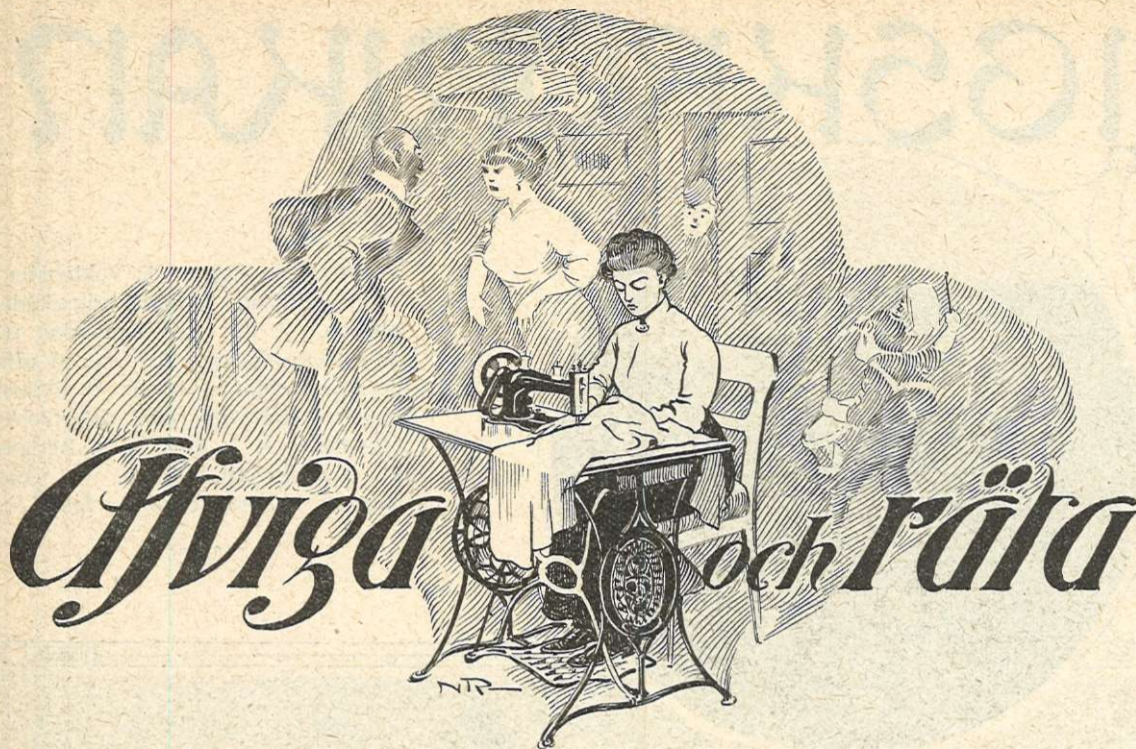

UR KRIGSKRÖNIKAN

1. o. 8. Serbiska bondfamiljer, hvilka flytt undan kriget och nu återvända till sina hem. 2. En middagsmåltid i snöyra. Scen från östra krigsskådeplatsen. 3 o. 6. Passivånget i norra Frankrike. Sjuksysstrar och mödrar med sina små barn fotograferas. 4. Anton Lang, den berömda Kristusframställaren vid passionsspelen i Oberammergau har stupat under stri-

dena i Champagne. 5. Vaktposter i vinterutrustning å östra krigsskådeplatsen. 7. En rysk flygmaskin redo till uppstigning. Den ena af officerarne fastgör en bomb. 9. Serbisk bonde i samspråk med österrikiska officerare. — 1, 3, 4, 6, 8. Berliner Ill. Gesellschaft. 2, 5, 7. Gebr. Hæckel. 9. Presse Photo Synd. --

Sy-Linas intryck af svenskt nutidslif i familjekretsar och annorstädes.

I.

TT NYTT ÅR!

Inte för att det händer någonting särskildt märkeligt, då vi sarna på mors gamla fula dalklocka — som alla fruarna ä så tokiga i och nödvändigt vill köpa, alldeles som om, bara därför att en är sömmerska, en inte skulle hålla på sina familjeklenoder — går mot tolf, så känns det ändå fastligt underligt i hjärtgropen. Och det är som om alla ens gamla minnen fågade förbi i procession, då en sitter så här ensam och funderar.

Inte för att jag hade behöft sitta ensam på själfva nyårsafton. Å nej då!

Sy-Lina är minsann en af de mest eftersökta i stan såväl i helg som söken. Och det var inte utan att inspektorns på Brunnssta blef riktigt stolta, då jag sa att jag ville gå hem redan klockan nio. De ville nog att jag skulle lagt en hand vid supén också. För se Sy-Lina är alls inte dum hvad maten anbelangar heller.

Nog för att inspektorns är rara människor, det är då visst och sant, men så där riktigt fina ä dom inte. För det har jag då märkt att riktigt fint folk trugar inte hvarken med mat och annat. Utan vill man gå, så får man, och vill man låta bli att äta, så får man det också. Fast det ju kan kännas lite snopet, då man liksom väntat att bli bjuden en gång till — minst.

Men se den här kvällen ville jag ha ensam för mig själf och Fingal, det käraste jag har kvar på jorden, sedan mamma dog härom året och pappa blef vansinnig efter eldsvådan.

Det var just en nyårsafton för nio år sedan som gården brann och pappa låg i tyfus, och vattnet var fruset, för det var 39 grader kallt, så att brandkåren kunde ingenting göra.

Se det var just efter den nyårskvällen som jag blef tvungen att säga till Fingal, som jag alltid kallar skeppar Blomqvist, då någon hör det, att nu hade jag fått annat att tänka på än att bli en fattig sjömans fattiga brud.

För nu var det jag som måste sörja för

mamma och småsysterna, då pappa kom på hospitalet och ingenting var försäkradt, och vi måste sluta upp med det lilla bokbinderiet vi hade inne på gården vid Smalgränden, nära "Stadt".

Att Fingal tyckte att det var grymt att vår unga kärlek skulle offras på pliktens altare, som det står i romanerna — jag brukade alltid sluka alla roliga böcker, som kom till verkstaden för inbindning — det var ju gifvet.

Men se Fingal är den finaste karl som finns, och han har aldrig begärt så mycket som så af mig, som jag inte frivilligt velat ge. Utan han blef bara så där blek, ni vet, och sade med hes röst — alldeles som på teatern — att jag naturligtvis skulle göra hvad jag ansåg vara rätt. Men att jag i med- och motvind alltid kunde lita på honom. Och att segla lifvets skuta med någon annan ombord än mig, det komme han ändå aldrig att göra.

Nio år är det sedan dess. Men först i år är det som om jag riktigt förstått hvad skeppar Blomqvist verkligen är för mig. Eller snarare sedan kriget bröt ut i höstas ett år sedan.

Att ha det käraste en har i lifvet ute på hafvet i dessa tider mellan minor, prejningar och beslagtagningar af alla slag — se det är inte likt någonting annat, det kan jag försäkra.

Dom som ligger i löpgrafvarna och ljuter sitt blod i strömmar för fosterlandet, de är hjältar, och dom skrifer tidningarna om så vackert och fint. Men om hafvets hjältar — utan hvilka vårt land skulle varit utarmadt ända intill mörgen vid det här laget, som rådmann Anderberg sade i jons — säger dom ingenting.

När jag sitter så här i föräldrarnas neruttna mahognysoffa och ser ut genom fönstret, så syns mellan mina stärkta hvita gardiner innanför och balsampoplarna utanför ett sådant där blinkljus vid järnvägen. Och när det börjar blinka och blinka om kvällarna, gå mina tankar till Fingal. Då tänker jag hur han står där på kommandobryggan med hvarenda nerv på kant och spejar i mörkret mot lurande faror och försåt, utan att vara ur

kläderna hvarken natt eller dag. Då krymper hjärtat i hop i bröstet på mig och blir så litet och hårdt som en valnöt. I sådana stunder kan jag inte låta bli att gråla med Gud och fråga honom, hur han kan tillåta krig.

Och medan symaskin rullar mil efter mil och tygväderna glider under mina händer, så tycker jag ofta att det är som som jag flöte med på hafvet, tills att jag plötsligt känner som stick i hela kroppen och då tror jag att det är en mina. Men det är förstås bara min gamla reumatism, som sätter åt mig.

Förra året förstod alla människor mig så bra. De hade i en hast blifvit så allvarliga och känsliga. Ingen skrattade längre åt lilla Sy-Lina, som alltid får tårarna i ögonen för rakt ingenting och ofta får hela Lip-Lina i stället, och alla tänkte bara på att vända och ändra. Ja många af mina gamla kunder försökte pruta på mina stackars två kronor om dagen, därför att allting blifvit så dyrt. Men jag sade dem ärligt som det var — att har det blifvit dyrt för dem, så har det blifvit det för mig också — så någon prutning var jag inte med på.

Men nu!

Hvem tänker nu på att pruta och ändra gammalt och krigets fasor? Nu undrar dom bara hur vida kjolarna skola vara och hur korta?

Och inte kan jag just märka någon brist någonstans, fast alla talar om hur "ohyggligt" dyrt allting är. Utom hos militärer, lärare och andra, som lefver på sin lön — men där är det nu alltid smått förstås.

Det är så underligt, då man börjar tänka på människorna och lifvet. Det kommer så lätt för en en sådan här kväll, då man sitter högtidsklädd midt i föräldrarnas bästa soffa, hur konstligt allt kan vara.

Att det inte bara är sidan, kläden och broderier, som det finns afviga och råta på — det är då visst och sant, utan också på människorna och lifvet. Ja, till och med på Sy-Lina, fast ingen gifter ta reda på det. Knappt ens hon själf, så utpumpad som hon är när kvällen kommer.

Nu kom dalklockan med första varningen. Den har sina egenheter och vanor alldeles som en gammal hund. Först ramplar det lill i den med en tung duns, sedan morrar den en lång stund och så till sist slår den. Men är det fullt väder, så nöjer den sig med att bara morra.

Nu, just nu, medan de tolf slagen klinga, möts Fingals och mina tankar hvar han än kan vara. För se utan alla sådana där barometrar, termometrar och krångliga knappar och hjul, som jag sett på bion, finns det allt en liten trådlös telegraf mellan oss ändå.

Han brukar säga att han känner, när jag tänker på honom och att det gör honom så lugn och säker. Tänk bara att en sådan stackare som jag — som är rädd för allting — för åskan, spindlar, råttor och det fasansfullaste af allt: ludna döda djurkroppar, — kan inge en sådan man mod och lugn. Men så är det i alla fall.

Och nu är man redan ett stycke inne på det nya året — år 1916 — och det känns allt konstligt att tänka på de förborgade öden man går emot.

Tänk om jag skulle gå in till Halta-Lovis, hon som har hand om mitt lilla hem och pippiarna Hans och Greta, medan jag är borta om dagarna, och be henne lägga en stjärna. Men nej, jag förs inte. Bättre att ingenting veta och att lägga allt i Guds hand.

Nu och allt framgent.

Slaget vid Marathon.

Af HERCZEG FERENCZ.

Öfversatt af Erik Norling.

DEN GYLLENE BULLAN UTFAR-
dades 1222, slaget vid Mohacs
var 1526, Martin Luther föddes
1483, Amerikas upptäckt skedde
1492, den szathmariska freden
slöts 1711, den westfaliska däremot redan
1648. Men när slaget vid Marathon stod,
det vet jag verkligen inte.

Men nog ha vi lärt oss det i gymnasiet. Ja, jag påminner mig ögonblickligt drabbningen in i minsta detaljer. Det var en het som-
mardag; i klassrummet surrade en fjock
fluga, och genom det öppna fönstret hörde
man pustningarna från ett lokomotiv på den
närbelägna bangården. Somliga af pojkarne
sofvo med halflutna ögon, men i salens
bakgrund gick det något lifligare till: där
spelade de större "tjuquet". Jag satt orörlig
på bänken, kastade då och då för anstän-
dighetens skull en blick på den arma pater
Török och läste under tiden i smyg Jokais
"Den nye jordägaren". Den stackars pa-
tern gick med häftiga steg af och an och
explicerade slaget vid Marathon med sin
fruktansvärdt skrikiga falseströst. I dylika
ögonblick såg och hörde han ingenting. Så
snart han fördjupade sig i den klassiska
fortidens historia, liknade han fullständigt
en förälskad tjädertupp.

Då det sedan ringde till tecken på att
lektionstimmen var slut, hade jag redan

.....

Tredje brefvet.

KÄRA SVENSKA HEMI

När den stora helgen är öfver med dess många-
handa bestyr, julbudningarnas ljus och sorl slock-
nat och förklingat, de plundrade och afbarrade
granarna burits ut, lifvet fått hvardagsdräkten på
igen — det är då som familjetrefnaden inom hem-
mets fyra väggar blommar upp, när lampan tändts,
husets medlemmar samlats kring det runda bordet
i hvardagsrummet och man ackompanjerar hand-
arbetet med högläsning. Glöm då inte att ur
Idun föredraga en samling skisser "Afviga och
räta, Sy-Linas intryck af svenskt nutidslif i fa-
miljekretsar och annorstädes". De äro skrifna af
en uppburne svensk författarinna, som förfogar
öfver en pigg stil och vaken iakttagelse. — En
annan serie, hvilken också hänför sig till de sven-
ska hemmens hvardagslif, blir "Den moderna hus-
modern och hennes praktiska uppgifter", af Peter
Norden, en författare, som förut i Idun dokumen-
terat sina insikter i hithörande ämnen genom för-
träffliga artiklar. Med utmärkt högaktning och
hjärtlig hälsning.

IDUNS REDAKTION.

P. S. Glöm icke att snarast, helst genast, prenu-
merera på Idun för 1916.

smugglat min "Nye jordägaren" under bän-
ken. Men pater var ännu inte på långt när
färdig med slaget vid Marathon.

— Med hundranittio två hjältars lif beta-
lade Athen denna seger, som städse skall
förbli det skönaste bladet i dess äras la-
gerkrans...

Vi läto honom emellertid inte tala vidare
utan sprungo upp och skreko i korus: lof-
vad vare Jesus Kristus!

— I evighet, amen! Nästa timme skola vi
fortsätta...

Under mogenhetspröfningen kom slaget
vid Marathon åter på tapeten.

Man frågade mig om den gyllene bullan,
striden vid Mohacs, Martin Luther, Amerikas
upptäckt. Allsammans visste jag.

— Det kan måhända vara nog nu med
detta, menade rektorn en smula blygt och
kastade en frågande blick på censorn.

— Bara slaget vid Marathon också, sade
pater Török och såg bedjande på den mäktige.

Jag lämnade censorn några sekunders
frist för att bestämma sig, och då han satt
tyst, började jag med försvifad beslutsam-
het: Med hundranittio två hjältars lif beta-
lade Athen denna seger, som städse skall
förbli det skönaste bladet i dess äras lager-
krans...

Just där fick jag plötsligt ett häftigt host-
anfall, kippade efter andan och kunde inte
gå fram ett ord mera. Denna gång valde jag
instinktivt hosta i stället för ondt i magen
eller tandvärk.

Censorn gaf den stackars pater en ge-
nomborrande blick; rektorn triumferade.

— Det är nog nu!

Jag satte mig ned, i ödmjuk själförsakel-
se som en martyr. I mitt ansikte kunde man
afläsa: O, jag olycksaliga, hvarför blef det
mig inte förunnadt att framsäga slaget vid
Marathon helt och hållet? Men mitt hjärta
det slog kullerbyttor af fröjd, och jag kände
mig "maturus", mogen, visste, att jag från
och med idag kunde få gå på kaféerna och
att ingen människa i världen än en gång
skulle fråga mig, när slaget vid Marathon
var.

Då jag sedan kom till universitetet, sporde
man mig om åtskilligt. Man undrade, om
jag kunde spela biljard och om jag förstod
mig på tarok.* Senare om jag lärt mig
fäkta, om jag verkligen skrivit på den eller
den växeln, lämnad till inkassering, och
mycket annat. Slaget vid Marathon däremot
blef det aldrig tal om. Öfver hufvud taget
hade jag mest att svara på frågor i sådana
ämnen, som jag inte lärt mig någonting om i
skolan.

Efter flera år, då jag redan trodde, att
världen förlängesen glömt slaget vid Mara-
thon, måste jag böta för den där ungdoms-
synden. Det gick till på följande sätt:

Jag hade genomkorsat den grekiska ar-
kipelagen och närmade mig Athen. Jag såg
Akropolis' fantastiska ruiner resa sig i maje-
stälisk ro med sina marmorblock och lila-
niska pelarlabyrinter och där nedanför sta-
den med sina gipshvita hus, sina dammiga,
effter gamla gudar och heroer uppkallade
små gator, fulla af intetsägande larm.

Under hela resan hade jag haft sällskap
med en intagande ung dam: miss Kant. In-
gen kände henne, ingen visste, hvarifrån
hon kom, och själf sade hon inte ett ord om
hvarf hon ämnade sig. Hon reste alldeles
ensam. Med tillbedjansvärd energi banade
hon sig på egen hand väg genom frängseln
i hamnarna och med leende själfmedveten-
het stack hon gaffeln i köttträtterna vid table

* Ett inveckladt tremansspel af franskt ursprung.
Öfvers. anm.

d'höten ombord. Hon bar pincenez och — så
ogärna jag än eljes ser detta instrument på
en ung dams näsa — miss Kant bar verk-
ligen till och med sin pincenez med behag
och elegans. För öfrigt var hon en smärt
och likväl fyllig blondin, hennes ögon mön-
strade iskallt och klokt, men hennes yppiga
begärliga läppar liksom straffade ögonen
för deras lögn.

Det föreföll, som om vi foro mot samma
mål, fastän på skilda router, ty vi träffades
som oftast och förlorade hvarann sedan
åter ur sikte. När helst jag fick syn på hen-
nes nätta läderväska på en afgående ån-
gares fördäck, kände jag ett ögonblicks
barnslig glädje, och när så våra vägar skil-
des i nästa hamn, blef jag helt ledsen till
mods. Det är hvad Heine kallar "landsvä-
gens poesi".

Miss Kant måtte ha varit väl medveten om
att det icke är tillåtet för en ensamresande
ung dam att knyta bekantskaper. I noggrann
öfverensstämmelse med denna regel talade
hon aldrig vid någon ombord, skeppsoffice-
rarna undantagna.

Då "Orestes" hade klarat Matopan-Kap,
mötte oss en vårbåst med hög sjögång, och
fartyget började gunga häftigt. Miss Kant
sjönk ihop på fördäcket nästan vanmäktig,
men då jag hjälpsamt räckte henne min
hand, måtte hon mig stolt och föraktfullt
från hufvud till fötter och gick utan att yttra
ett ord ned i sin hytt. Sedan återsåg jag
henne inte förrän i Piräus, där danaiden
just underhandlade med några fiakerkuskar.

.....

Fjärde brefvet.

HÖGT AKTADE PUBLIK!

Nu frågar Du kanske, efter genomläsandet af
de tre föregående brefven: hvar äro småbitarne,
den korta förströelseläsningen, som icke är ro-
man, icke reseskildring, icke instruktiv artikel-
följd utan helt enkelt den lilla historietten, hvilken
sätter pricken öfver i? Var obekymrad, Idun har
i beredskap åt Dig utmärkta prof på vår nya
svenska berättarkonst af Bo Bergman, Erik Fahl-
man, Johan Nordling, Sigfrid Siwerts, Gustaf Ull-
man, Anna Wahlenberg, Elin Wägner m. fl. och
därtill som omväxling, talangfullt utförda öfver-
sättningar af klassiska och moderna författare så-
som Puschkin, Heyse, Zola, Thomas Mann, J. P.
Jacobsen, Friedrich Hebbel o. a. Konst, litteratur
och teater skola också bli så allsidigt belysta som
utrymmet tillåter, och åt aktuella händelser ämnar
Idun allfort ägna den största uppmärksamhet.
Därmed sammanhänger äfven vår afsikt att under
rubriken "Ålskvärdt och näsvist kring dagens
"on dit" göra korta uttalanden i ämnen eller frå-
gor, som dyka upp ur händelsernas ström och ge-
nom sin art locka till kåserande behandling.

Med de bästa hälsningar
IDUNS REDAKTION.

P. S. Glöm icke att snarast, helst genast, prenu-
merera på Idun för 1916.

Och nu stod miss Kant oväntadt bredvid mig i Akropolis på Niketemplets marmortrappa, detta tempel som Perikles lät uppföra till minne af slaget vid Marathon. Inte heller nu tog hon någon notis om min tillvaro. An mindre brydde hon sig om den där påträngande fransmannen, som skuttade omkring bland Parthenons kolonner och redan hade mutat uppässarna ombord på Orestes att ge honom en plats vid table d'hôten in till miss Kant.

Alltså, jag upprepar: miss Kant stod där bredvid mig. Pincenezen höll hon i handen och försänkt i tankar blickade hon ut mot det dimgrå fjärran. Blåsten hade rufsats om hennes hår litet vid pannan, och öfver hennes ansikte, som stolheten annars gaf ett något hårdt uttryck, låg ett kvinnligt, nästan vekt drag.

Jag hade den bestämda uppfattningen, att miss Kant i detta nu öfverlade med sig själf, hur hon bäst borde knyta an ett samtal med mig. Säkert var hon mätt på sin eviga förtegenhet och längtade att åter vara kvinnan från förr, åter få lyssna till några komplimanger, några galanta anspelningar.

Den puckelryggiga föraren beskref under tiden med sin knarande slämma traktens märkvärdigheter. Där borta se vi de nyfiska bergen, sade han, och till höger, den blåa bergstoppen där, är Pentelikon, berömdt för sina marmorbrott...

— Och på andra sidan bergel, frågade miss Kant.

— På andra sidan berget är återigen haf, just den marathonska bukten, där det ryktbara slaget vid Marathon utkämpades.

Slaget vid Marathon. Se där hade jag ju ändå ett litet ord med i laget. Halft vänd till föraren började jag:

— Med hundranittio två hjältars lif betalade Athen denna seger, som städse skall förbli det skönaste bladet i dess äras lagerkrans...

Miss Kant vände sig genast mot mig. Ett ögonblick såg hon på mig tyst leende. Därefter frågade hon med mjuk, en smula beslöjad röst: åh, pardon, min herre, när var slaget vid Marathon?

Slaget vid Marathon! Om hon ändå hade frågat efter den gyllene bullen eller striden vid Mohacs eller Luther eller Amerikas upptäckt, allt det som jag visste. Men nej, naturligtvis just slaget vid Marathon skulle hon ha reda på. Skolrummets instängda ångestluft kom plötsligt öfver mig, den stackars pater Töröks falsstämman, det pustande lokomotivet där

utanför, "Nye jordägaren", allt detta lefde upp igen, och i samma ögonblick fick jag i följd af någon sällsam idéassociation ett häftigt hostanfall, begynte kippa efter andan och kunde inte få fram ett ord vidare.

Missen betraktade mig förskräckt, och föraren bultade mig i ryggen, ifrig och ängslig. Förmodligen fruktade han, att jag skulle bli liggande död här på Niketemplets marmortrappa som det hundranittiotredje offret för slaget vid Marathon.

Då jag åter kom till mig själf, fick jag se miss Kant redan uppe vid Parthenon. Fransmannen fjantade artigt beställsamt omkring henne, han gestikulerade häftigt — kanhända beskref han just slaget vid Marathon — och miss Kant lyssnade, med ett småleende, tycktes det mig. I den stunden beslöt jag, att aldrig mer lära mig något om slaget vid Marathon. Miss Kant till ära skall denna fläck i mitt minne förbli tom.

Komedianter i dimman.

AF ELISABETH KREY.

BBROAD WALK I KENSINGTON
Gardens gingo grupper af engelskor i söndagsstass med herrar som buro deras bönböcker, och en mild flirt pågick under de hundra-

åriga höstliga lindarna. Hvar och en af dessa grupper tyckte sig vara landskapets medelpunkt, trodde att de vackra ärevördiga träden planterats där för flera hundra år sedan, för att de just nu skulle få gå där långsamt och bekymmerslöst, utan mål, och att solen sken genom höstdiset, dämpadt och utan att bränna för deras höga nöje. Den svenska flickan, som slagit sig ner på en stol vid dammen tyckte i sin tur, att engelskorna med bönböcker och uppvaktning, de hop-

pande barnen med uniformerade sköterskor och rashundar hade placerats där som på en scen för att i någon mån förströ hennes melankoli. Hon satt som åskådare i salongen, och det där på scenen hade upprepats tusen och åter tusen gånger i denna utsökta parkdekoration. Det var ett brottstycke af en komedi af Goldsmith eller Sheridan, och om hon ville ansfråga sig, skulle hon kunna säga hvilka som hade hufvudrollerna och hvilka som endast slaterade. Men det låg något söfvande i atmosfären denna söndagsförmiddag. Det var inte bara töcknet och röken, det var en viss trygg medelklassighet, som de promenerande förde med sig, en välmående ledsnad, som verkade motsatsen till andlig stimulans. Rökelsedoffen från den katolska kyrkan vid Brompton Road, där hon hört mässan, omvärfde henne också. Hon hade gått dit för de katolska besvärjelseorna, orgeln och rökelsen, men verkan uteblef. Oron satt kvar i själen och ömmade som en kula i ett sår, och hon ville inte skära ut kulan.

Hvarför skref inte Fred, tänkte hon för tjugonde gången på den sista timmen? Hvad höll honom kvar i Skotland vecka efter vecka? Så slöade hon till igen, och pensionatet med dess trista tidiga söndagsmiddag, som hon snart måste hem till, stod för henne som ett oundvikligt öde i den närmaste framtiden. Hon kunde visserligen äta ute. Men ensam och en söndag, det blefve ännu fristare. Så tänkte hon på att hon var trettio år och borde ha hela lifvet klart och utstakadt i stället för i kaotisk oreda, och

Från den återuppståndna julmarknaden å Stockholms Stortorg. Teckningen af C. A. Olausson. Foto O. Ellqvist.

att Fred skulle tröttna på henne snart, om han gifte sig med henne. Och att det vore oändligt mycket bättre att fara hem till Sverige och bestämma sig för ett engagement, sak samma om det gällde landsorten, än att gå i London och nöta och nöta på tid och nerver i ofruktbar väntan.

Som om detta varit ett beslut, hvilket det icke var, reste hon sig upp och började gå öfver gräset i riktning mot Hyde Park. Hon sköt hastigt fram mellan grupper af herrar och damer, som i sakta mak ströfvade samma väg som hon. En af dessa korrekta herrar i hög hatt, jackett med gardenia i knapphållet och hvita damasker styrde kurs rakt på henne. Hon trodde först att det

var ett misstag, han tog henne säkert för en af sina engelska dambekanta, hon såg precis ut som en engelska med sitt flammande röda hår och bleka ansikte. Herrn kom närmare. Nej, det var inte möjligt... jo, det måste vara...

— Goddag, jag var säker på att det var ni. Jag har gått rundt om er tre gånger därborta vid dammen. Ni får inte säga att ni inte kommer ihåg mig.

— Carl Elving, visst kommer jag ihåg er! Hvad det var roligt att se er!

— Jag känner mig som Robinson finnande spår i sanden, ni vet. Jag trodde att det var ni, jag kände igen linjerna i er gestalt, men en annan frisyr, andra kläder och ett annat uttryck — delvis. Man kan bedra sig. (Forts.)

Femte brefvet. Veckans pristäfling. Sjätte brefvet.

VARDERADE LÅSEKRETS!

Idun utgår under år 1916 allt fortfarande hvarje vecka i ett stort 16-sidigt, rikt illustrerat hufvudnummer samt en 16-sidig bokbilaga: Iduns Romanbibliotek, som en gång i månaden ersättes af Iduns Hjälpreda för hemmet, den senare redigerad af den kända författarinnan af Iduns Kokbok fru Elisabeth Östman-Sundstrand, hvilken äfven utarbetar Köksalmanackans matsedel för hvarje dag året om. Dessutom medföljer hvarje vecka ett B-nummer, hvars textafdelning alternerande innehåller en rikhaltig Mode- och Handarbetsafdelning eller vår omtyckta Ungdomsafdelning, som bjuder på en god, frisk och underhållande läsning för gossar och flickor, samt dessutom i hvarje nummer Iduns Tidsfördrifsafdelning, där som hittills hvarje vecka utdelas 2:ne pris å 10 och 5 kr.

En förmån, som äfven nästa år kommer alla Iduns fasta prenumeranter gratis tillhanda, är dessutom att nämna i Iduns Julnummer, hvilket sedan länge genom sin litterära innehållsrikedom, stådd på bidrag från våra bästa författare, står främst i raden af samtliga julpublikationer.

Högaktningfullt

IDUNS REDAKTION.

Pristäfling nr 1. Tolf kvinnomod.

Två penningpris: 1 å 10 kr. och 1 å 5 kr.

Två af ofvanstående tolf dräkter förskrifva sig från det gamla Grekland och Egypten, en från vikingotiden och de öfriga från åren omkring 1400, 1500, 1600, 1760, 1815, 1845, 1865, 1879 samt 1895.

Det gäller nu att placera hvarje dräkt till sin tidsperiod; således fundera ut när n:r 1 bars, till hvilket år n:r 2 hör, när n:r 3 var på modet o. s. v.

Lösning insändes, undertecknad med namn och adress, till Red. af Idun senast den 22 jan. 1916. Å kuvertet, som skall vara försedt med Svenska nationalföreningens mot tuberkulos välgörenhetsmärke — finska deltagare få använda det finska märket — bör angifvas "pristäfling n:r 1".

De två första rätta lösningar, som vid den därefter verkställda granskningen påträffas, erhålla följande penningpris: Ett första pris 10 kronor samt ett andra pris 5 kronor.

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

ETT SLUTORD!

De fem breffen måla ingenting om tidningens program; men — behöfves egentligen något ordande härom? Idun begynner nu sin tjugonionde årgång som de svenska hemmens och kvinnornas tidning och därmed är sköldemärket visadt och allt sagt. Vi ämna orubbligt följa den af grundläggaren en gång utstakade linjen, men på samma gång hålla oss i kontakt med tiden och dess strömningar — aldrig vika, utan ständigt gå framåt, och därför säga vi till alla våra vänner och gynnare: Väl mött 1916!

Prenumeration å Idun kan verkställas å alla postanstalter, hos hrr bokhandlare och de flesta tidningsförsäljare öfver hela landet. Priset är: för helt år Kr. 6:50; halfår Kr. 3:50; kvartal Kr 1:75. Lösnummerpris som förut 12 öre.

Som Du finner bibehåller tidningen alltfjämt sitt låga pris, trots sitt rikhaltiga innehåll och de betydligt stegrade kostnader detta innehåll betingar. I förvissning om Din uppskattning häraf tecknar med största tillgifvenhet

IDUNS REDAKTION.

P. S. Glöm icke att snarast, helst genast, prenumerera på Idun för 1916.

400 kr. vid dödsfall

till följd av olycksfall blir från och med 1916 kostnadsfritt varje helårsprenumerant på Sveriges mest spridda och mest lästa folktidning

Aftonbladets Halvveckoupplaga

tillförsäkrad under vissa villkor. Försäkringsbeloppet utbetalas av ansett, svenskt försäkringsbolag, med vilket Aftonbladets träffat avtal.

Aftonbladets Halvveckoupplaga framträder under 1916 med utvidgad och delvis ny redaktion samt bjuder på en mängd nyheter i text- och bildväg, avsedda att göra tidningen ännu mera värdefull, intressant och underhållande.

Prenumerationspris för 1916: Halvveckoupplagan m. Lantmannabladet och Brokiga Blad helt år kr. 3:25;

Halvveckoupplagan med enbart Lantmannabladet kr. 1:75.

Allra födelaktigast är att prenumerera på

Aftonbladets Halvveckoupplaga med Brokiga Blad,

då den senare tidningen erhålles till endast halva ordinarie priset.

På följtongsavdelningen meddelas bl. a. två märkliga nya originalromaner "Vyringarnas konung", Historisk roman av Kurt Rugge och "Ödets osynliga trädar", Stockholmsroman av Otto Witt.

Aftonbladets Halvveckoupplaga är rikare och vackrare illustrerad än någon annan liknande svensk tidning.

Halvveckoupplagans prenumeranter få gratis den värdefulla veckotidningen **Lantmannabladet** och mot låg tilläggsavgift den kolorerade förströelse-tidningen **Brokiga blad**, Sveriges populäraste veckotidning, som bl. a. innehåller gripande färgglada krigsbilder, tagna ur verkligheten. Dessutom erhållas gratis präktiga vår-, sommar- och julnummer.

Varje helårsprenumerant för 1916 kan med utsikt att erhålla pris deltaga en

storartad pristävlan,

i vilken utdelas 135 pris med värde av 15,000 kr. Första priset är ett eget hem, värt 10,000 kr., andra priset en promenadvagn o. s. v. Beakta detta enastående tillfälle att erhålla

ett eget hem gratis.

Beakta vad som bjudes Halvveckoupplagans prenumeranter för 1916, och medgiv, att det är en

storartad valuta för en ringa penning!

tisera hos skicklig föreståndarinnan som fostrarinna, helst i mellersta Sverige?

Barnens fostran.

Nr 11. Jag har 75 kronor innesittande i Egnahemssparbanken, jag har ej varit i tillfälle att följa med nu när banken trädit i likvidation. Har jag utsikt att få ut dessa 75 kr. eller hur mycket? Till hvem i Stockholm skall jag vända mig? då nu kontoren i landsorten äro stängda, har jag någon ränta på dem om de stå ännu ett år?
Sömmerska.

Nr 12. Finnes något verksamt medel mot handsvett frågar
Rådlös.

— Vore tacksam för en beskrifning öfver tillagningen af godt julöl, som ej ställer sig allt för dyrt.
D. S.

Nr 13. Hvart skall jag vända mig för att få afsättning på vita handgjorda knappar af bomullstråd och silke?
»Hemflit».

Nr 14. Hur skall man bäst tillreda god julglögg i hemmet? Aften tacksam för beskrifning å s. k. kokoskakor eller kokosbröd är
»Brita».

Nr 15. 23 års flicka frågar om någon af Iduns läsekreter vet något medel mot nervösa skakningar i händerna, hvilket jag har ibland. Svårast är det när jag tänker på det och skall gå bort på någon bjudning. Vore så tacksam för någon upplysning om hvad som kan göras för det.
Anna-Greta.

Nr 16. Kan någon barmhärtig människa säga mig hvad jag skall taga mig till för att få »tak öfver huvudet». Jag är en gammal fattig hemlös guvernant, som är för gammal att få plats. Jag är fullkomligt frisk och ej rädd för att arbeta. Jag har hört efter vid flera »hem» men överallt skall det betalas, och jag äger intet att betala med.
Olycklig.

Nr 17. Undertecknad, som i sina arbetarbostäder råkat få in vägglöss, undrar om någon känner till ett effektivt medel för utrotandet af denna plåga. Atskilligt har försökts, fast utan resultat, hvaför jag gått miste om flera dugliga arbetare — det är ju ej att undra på, om folk ej vilja flytta in i dylika bostäder med kanske snygga och ibland nya möbler! Hvad är att göra?
Arbetsgifvare på landet.

Nr 18. Kan någon af Iduns läsarinor säga mig, hur jag skall kunna få bort inflammation på ögonkanterna? Denna gör dem rödkantade och medför i öfrigt obehag.
Förtviflad 18-åring.

Nr 19. Kan någon af Iduns läsare upplysa om adress på en läkare i Sverige, specialist å knäskador.
Bekymrad.

Nr 20. Vill någon af Iduns läsarinor vara vänlig säga mig hur man målar på siden; kan man måla med vattenfärger?
Prenumerant.

En rad kända kvinnonamn

äro nära förbundna med Stockholms Dagblad och återfinnas ofta i dess spalter. *Lotten Dahlgren* lämnar sina omtyckta skildringar ur värmländskt brukslif i forna dagar under samlingsrubriken "Släkttraditioner och breffragment". *Hedvig Svedborg* skrifer små populära skisser, gripna direkt ur lifvet för dagen, fru *Ellen Nordenstreng* är fortfarande Stockholms Dagblads kunniga och sällsynt förfarna fackmedarbetare på trädgårds- och blomsterodlingens i dessa dagar så omhuldade konst och bland öfriga kvinnliga namn må framhållas dr *Lydia Wahlström*, *Elisabeth Thorman*, *Marie Louise Gagner*, *Julia Svedelius*, *Rosa Nordenskjöld*, *Fanny Ekenstjerna*, *Rosa Fitinghoff m. fl.*

Dagl. uppl. 7 ggr. i veckan
Pr. år: Pr. halvår:
I Stockholm 12: — 6: —
I landsorten 6: 50 3: 60
Halvveckoupplagan 2: — 1: 15

Afton-Tidningen

har på två år 8-dubblat sin upplaga. Ett lysande bevis för att tidningen är omtyckt. Prenumerera! Annonsera!

OXYGENOL TAND CREME

med vätesuperoxid

stärker tänder och tandkött

II

Pr tub 60 öre.

SVENSK LÄRARETIDNING FÖRLAG, STOCKHOLM C.

Den största och mest spridda av alla våra skoltidningar är:

Svensk Läraretidning

Organ för Sveriges allmänna folkskollärareförening och grundad av Emil Hammarlund.

Redaktör och ansvarig utgivare: D:r FRIDTJUV BERG.

Under en mansålder har Svensk Läraretidning nu stått såsom Sveriges allmänna folkskollärareförenings bundsförvant, städse frimodigt och besinningsfullt kämpande för den svenska folkskolans och folkbildningens höjande, för enhet och god anda inom lärarekåren och för förbättring av lärarens ställning i allmänhet. För samtliga de stora förbättringar inom folkskoleväsendet, som under denna tid genomförts, har Svensk Läraretidning med aldrig svikande intresse och ihärdighet arbetat, och samma kurs ämnar den och allt framgent hålla.

Svensk Läraretidnings prenumerationspris är:

för helår..... kr. 4: 25
> tre kvartal..... > 3: 40
> halvår..... > 2: 40
> kvartal..... < 1: 25

Saga Sveriges förnämsta skol- och premiebibliotek utgår nu i 53 olika band. Pris kart. 1 kr. och i starka biblioteksband 1 kr. 50 öre. Som tidskrift kostar Saga 1 kr. 50 öre för helt år, för halt år endast 80 öre. Den kommer 1916 att innehålla tre böcker och en liten tidning. Saga kan prenumereras på posten, i skolorna eller genom bokhandeln.

